

Gostilničarski vestnik

Strokovno glasilo „Zveze združenj gostilniških obrti dravske banovine v Ljubljani“

Člani Zveze prejajo list brezplačno, za nečlane stane letno din 36.—. Oglasi se računajo v oglašnem delu din 0-75 od mm in stolpa, v tekstnem delu in na zadnji strani pa din 1— od mm in stolpa.

Telefon 39—14

Izhaja okoli 20. vsakega meseca

Ček. rač. št. 11.430

Leto VII.

Ljubljana, 6. maja 1938.

Štev. 4.

Pet let dela

Letošnje gostilničarsko praznovanje je obenem tudi neke vrste jubilejno zborovanje, ki naj omogoči upravi predočiti članstvu ogromno delo izvršeno v 5 letih zvezinega obstoja. Sicer se po navadi ne slavijo 5 letnice in tudi ni naša želja, da bi to obletnico proslavili na tak način, kakor se proslavljajo srebrni in zlati jubileji, pač pa naj služi pregledu našega dela, podčrtanju naših uspehov in neuspehov, težkih borb in dokaz skrajne požrtvovalnosti poedinca. Gostilničarska zgodovina ni pestra, ker ni bila preje organizacija tako razgibana kakor danes, saj je imela več ali manj prvenstveno nalogo gojiti družabnost in tovarštvo. Borba proti težkočam je bila skoraj nepotrebna, ker so bile težkoče — v kolikor so obstojale — napram današnjim tegobam naravnost neznatne. Gostilni. organizacije so v naši banovini dobile izrazito borbeni značaj še le takrat, ko se je vrgel z novimi često nepremišljenimi predpisi gostilničarski stan iz tira, ter se naenkrat znašel v takih razmerah, ki so onemogočale redno poslovanje in izpolnjevanje onih nalog, ki mu jih je narodno gospodarstvo odredilo.

Ni čuda, da se je kmalu po preobratu začela pregrupacija naših stanovskih sil in da se je poskušalo višjo stanovsko organizacijo, t. j. zvezno organizacijo prilagoditi upravni razdelitvi. Vsled tega se je razcepila bivša Osrednja zveza gostilničarskih zadrug na dve samostojni zvezi, ker se je tudi pokrajinska uprava razdelila na mariborsko in ljubljansko veliko županstvo. Seveda so igrali pri tej razdelitvi tudi drugi vzroki vidno vlogo, ker se ni mogla n. pr. svoječasnica Osrednja zveza tako hitro prilagoditi novim povojnim zahtevam celokupnega slovenskega gostilničarstva. Upravna razdelitev tedaj ni bila edini ali morda celo glavni vzrok, temveč se jo je smatralo le za nekako upravičeno cepljenje naših sil, čeprav je bila že takrat kompaktnost nujno potrebna.

Ker moramo biti objektivni ocenjevalci našega bivšega in sedanjega organizatoričnega udejstvovanja moramo priznati, da so nevezdržne lokalne prilike, ki so imele svoj vpliv na Osrednjo zvezo, pospešile upravičen razkroj. Z novo razdelitvijo državne uprave pa se je kmalu zopet pokazala potreba enotne stanovske organizacije, ki je dobila posebno veliko podporo v idealnih naših možeh bivše mariborske oblasti. Zato ni bilo nikakih težkoč in tudi nikakega nerazumevanja za predlog, da se osnuje enotna gostilničarska zveza za banovinsko področje. Na ta način smo 1. februarja 1933 oznanili gostilničarstvu, da se je gostilničarstvo dravske banovine združilo v enotno stanovsko zvezo, ki naj po enotnih smernicah poskuša odvracati od članstva nove težave in ki naj varuje ter ščiti stanovske in osebne interese poedinca.

Značilno pri tem rojstvu je bil silno hladen sprejem, ki ga je bila zvezna organizacija deležna od gotovih krogov, posebno pa od strani gotove gospodarske ustanove, ki se še danes ne more užitvi, da se je gostilničarstvo brez posebnega dovoljenja oprostilo nepotrebnosti. Naravno, da je morala zvezna organizacija vsled tega takoj v početku prestat v Ljubljani marsikatero boje, ki pa so končno bili tudi za njen razvoj koristni, saj je takoj v početku s svojim članom in s svojo prodirnostjo poka-

zala, da ni slabotna tvorba, temveč da živi v tej zvezi silna moč stanovske ideje. Tako smo si utrjevali svoj novi dom, obenem pa uporabili vso energijo uničevanju in odstranjevanju vseh za organizacijo kvarnih vplivov in onih poskušanj zastupljanja, ki je tako značilno za gotove kroge, odnosno bolj za prilike, ki vladajo v našem gospodarskem in političnem središču. Zvezna organizacija si je postavila takoj kot edino in stalno geslo, da mora gostilničar v dravski banovini postati v svoji gostilni in v svojih organizaci-

vseh do tedaj še razkropljenih gostilničarskih organizacijah v ostalih banovinah. Koncem septembra 1933, t. j. komaj 8 mesecev po naši ustanovitvi smo dobili že trdno zaklonišče v novi organizacijski tvorbi, ki nosi ponosno ime Državna zveza gostinskih združenj kraljevine Jugoslavije.

Vzporedno z našim organizacijskim delom se je poskušalo seveda med članstvom poglobiti stanovsko miselnost in stanovsko privrženost z različnimi tečaji, sestanki, zborovanji itd. Naravno pa je, da se je moralo veliko paznje posvetiti stalnim stanovskim problemom, ki niso mogli najti do takrat kljub naporom niti delne rešitve. Če

Prva zasluga zvezne organizacije je bila v reviziji sestave davčnih in reklamacijskih odborov. Če pomislimo na trenutke, ko se je šlo za to, ali nam finančno ministrstvo pripozna samostojne davčne in reklamacijske odbore, nas navdaja ponos, da se kljub odpornosti referentov v finančnem ministru posrečilo pridobiti na našo prošnjo samega finančnega ministra, ki je vpričo nas odredil takojšnje priznanje gostilničarskih davčnih in reklamacijskih odborov. Dalekosežnost te odredbe so gostilničarji dravske banovine takoj občutili. Ze naslednja zasedanja davčnih in reklamacijskih odborov so pokazala blagodejni vpliv te od zveze z vso odločnostjo prisvojene pravice. V letu 1935. ni bil gostilničarski davkoplačevalec nič več odvisen od davčnega odbornika, ki je običajno pripadal drugemu gospodarskemu sloju. Zvezna organizacija je na podlagi te pridobitve razgibala gostilničarske vrste ter vzbudila zanimanje za davčna vprašanja. Od tega leta dalje nam je bila borba izdatno olajšana, in naši statistični podatki dokazujejo izdatno razumevanje pri predpisih davčnih in reklamacijskih odborov. S to odločbo smo prelomili enkrat za vselej z ono davčno prakso, ki je šla za tem, da naj gostilničar izravna razliko pri znižanju davčnih bremen drugim davkoplačevalcem. Plod tega uspeha se opaža od leta do leta ter je upati, da bomo po tem potu prišli končno do našega stremljenja, da se tudi gostilničarja v davčnem oziru izenači z drugimi davkoplačevalci. Sam ta uspeh je vreden petletnega zvezinega dela.

V tej dobi je izginila nadalje tudi obveza izdajanja računskih listkov po gostilnah, trgovinah in drugih obratovalnicah, s čimer se je olajšalo poslovanje in ohladilo veliko razburjenje.

Prvič odkar obstojajo gostilničarske organizacije, se je posrečilo s predlogom za razdelitev točilne takse izvesti novelizacijo takse tarife, ki je šla v prid samo enemu stanu. Ta uspeh, katerega so malkontenti inspirirani od izvestne zavistne ljubosumne ljubljanske gospode označevali kot neki samoumevni ukrep finančnega ministra, ni bil tako malenkosten, kakršnega se je hotelo predstaviti našemu članstvu. Ni v našem interesu, da objavljamo številke. To blagodejnost občuti posebno podeželski gostilničar, ki je samo pri tej razvrstitvi pridobil vsakoletno 300 din. Seveda razvrstitev točilne takse ni imela tolikšne blagodati na one gostilničarje, posebno ne na dalmatinske gostilničarje, ki se lahko pobahajo z naravnost velikansko potočnjo, pač pa se je zato razbremenilo ostalo gostilničarstvo vsakoletno za nekaj milijonov dinarjev.

V tem času se je nadalje revidirala tudi uredba o policijski uri. Ti predpisi so prišli v dobro gostilničarstvu, kateremu se je obratovalni čas podaljšal od 9. do 11. ure v gotovih krajih, kjer so sedeži sreskih načelstev pa celo do 12. ure. Tudi tu so se čule često pripombe, češ, kaj nam pomaga policijska ura, če ni gostov. Naravno, da ni zvezna organizacija poklicana privabljeti goste v gostilne, ker odvisi to v prvi vrsti od lastnika obrata in pa od gospodarskih prilik, na katere pa nimajo naše stanovske organizacije vpliva, saj se gospodarska politika rešuje le v parlamentu.

Veliko borbo je vodila zvezna organizacija tekom teh let za omejitev svobodne ocene upravnih oblasti pri podeljevanju gostilniških koncesij. Obrtni zakon se v tej dobi ni mogel spremeniti, zato se je poskušalo to oceno spraviti v gotove meje katerih ne bi smela

**ZVEZNI OBČNI ZBOR
V BREŽICAH, 19. maja 1938**

jah samo gostilničar. Temu geslu je in bo ostala do konca zvesta. Priznati moramo, da se nam je že nekoliko posrečilo osamosvojiti miselnost gostilničarja in gostilničarke, takrat kadar nastopa v svojstvu gostilničarja ali pa kot član gostilničarske stanovske družine.

Vsa naša pozornost je bila posvečena v prvih mesecih skupnosti izgraditve stanovske organizacije v državi. Kakor smo prišli po dolgih preizkušnjah in čestokrat celo potom velikih žrtev do prepričanja, da sta poedinec in poedina gostilničar. zadruga brezpomembna, tako smo kmalu uvideli, da je tudi zveza preslaba reševati stanovska vprašanja, katerih rešitev leži v Beogradu. Ni čuda, da je ta komaj ustvarjena banovinska zvezna organizacija dala takoj iniciativo za strnitev vseh gostilničarjev v enotno državno gostilničarsko zvezo, ki naj bo ob enem na najvišjih upravnih mestih tudi predstaviteljica celokupnega gostilničarskega stanu Jugoslavije. Ta ideja je rodila odličan uspeh, ker je našla potrebno uvidevnost in razumevanje pri

pregledamo naš delovni register, opazimo, da smo v teh 5 letih preživeli pravzaprav dve dobi. Od postanka pa nekako do 1935. leta naj bi se smatrala ta doba, kot doba naše defenzivne borbe, ki je imela izključno le namen odbijati od sebe nakupičenje novih že itak težkih bremen. Morda še ni nikdar gostilničarski stan preživel tako hudih preizkušenj v skupnosti z ostalimi gospodarskimi sloji, kakor ravno v tej dobi, ko so mu finančni zakoni vsako leto oznanjali vedno nove obremenitve. Če vzbudimo le spomine na računске listke in na strogo kontrolo izvajanja teh predpisov, na usodepolni § 7. zakona o spremembah zakona o neposrednih davkih, ki je gostilničarstvo dravske banovine samo v enem letu obremenil s par milijoni več pridobnine, zgradarine, na povišanje davka na poslovanje promet kot rezultat od 1 na 2 odstotka i. t. d., vidimo, da so bili neznosni časi. Samo nekaj novih težav je povzročilo tedaj silen padec v številu gostinskih obratov. Od leta 1935. do danes pa lahko smatramo dobo z uspehi kronanih borb.

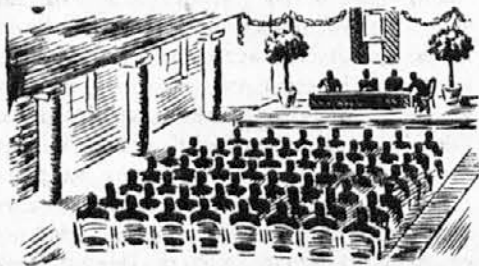

oblastva prekoračiti. Tu naj predvsem omenimo razne razpise trgovskega ministrstva, ki odreja banskim upravam pogoje pod katerimi se lahko izdajajo nove koncesije. Izšla je nadalje tudi uredba o dokazu strokovne sposobnosti in o postavljanju gostinskih obratov. Zal, da vsi ti predpisi ne morejo uničiti škodljivih vplivov, ki so najbolj pogosto merodajni pri izdaji gostilniških dovolil. Gostilniška koncesija je kljub vsem strogim naredbam, predpisom in omejitvam ostala politična koncesija, kakor je bila že zdavno pod avstrijsko upravo. Težnja gostilničarskih organizacij gre tedaj za tem, da se svobodna ocena oblasti ravno pri podeljevanju gostilniških koncesij omeji s točnimi določili, kar bo mogoče doseči le z novelizacijo obrtnega zakona.

Zvezna uprava se je pojavila povsod tam kjer se je šlo za interes njenega članstva. Nikdo ne more trditi v dravski banovini, da se zvezna uprava ni bavila intenzivno s tem ali onim, z gostinskim stanom povezanim vprašanjem. Koliko je bilo boja radi šušmarstva, radi zatrosarinenja privatnega konzumenta, radi teh ali onih težav povezanih s trosarinskimi predpisi, koliko in kaj je dosegla n. pr. z ureditvijo tako zvanih avtorskih honorarjev in sto in sto drugih zadev. V naše priznanje čujemo pogosto začudenje, kako je to mogoče, da lahko zvezna organizacija z obstoječim aparatom vrši tako vsestransko razpredeno delo v zvezni pisarni in istočasno tudi po združnih organizacijah.

To začudenje je nam v resnici priznanje, ker vidimo, da se je članstvo širom banovine tako priklenilo na svojo zvezno organizacijo, da jo smatra kot zadnje varno zatočišče v nepravilnih. Če prehitimo v mislih nazaj na one številne intervencije, se ne smemo čuditi, če se je zvezna organizacija potom svojega na vse strani razpredenega dela tako močno razmahnila in postala upravičeno vidna ter močna zaščitnica svojega članstva.

Tako delo in uspehe pa je mogoče doseči le tam, kjer je volja in veselje do dela. Povezanost zvezne uprave s

Gostilničarskim zborovalcem v pozdrav!

In spet smo, tovariši, složno se zbrali, da vidimo naših naporov uspeh; li smo kot spodobi možem se, orali in častno držali lopate v dlaneh?!

Sprejema nas v cvetju dolenjska ravnina, pozdravlja zelenje nas žlahtnih gor; krog nas se zagrinja starina, mladina, žarečih oči in nasmejanih lic...

Kako tudi ne?! Saj naš stan je ugleden, je čislán povsod, kjer Slovenec živi! Kdor vé, da vsaj kapljice vinca je vreden ta naš prijatelj in z nami drži!...

Trgovčec pozdravlja nas. On se zaveda: ta zemlja bogata je vinskih sokov; če bosta s krčmarjem si složna sosedá, obeta kupčije se mu blagoslov...

In vinčar svoje pozdrave sporoča. Brez nas — dobro vé — bi izhajal težko; da prosta bremen mu pohlevna bo kočá, nas prosí še dela — potem bo že šlo...

Se sam gospod tehant na naši je strani in župnik spoštljivi prijatelj je naš; saj vé, da se zbirajo k našim farani in vé, da brez vina ne bilo bi — maši!...

svojim članstvom je tako tesna in pri-srčna, da je tudi prirojena zloba izdajalcev stanovskih interesov ne more zmanjšati ali celo pretrgati. Zvezna organizacija je postala gostilničarstvu dravske banovine in tudi gostilničarstvu naše države neobhodno potrebna. Zvezna organizacija je tekom let postala vzor drugim sličnim organizacijam, kar je dokaz, da vendar ni taka, kakor bi jo hoteli imeti naši sovražniki, ki so ji zavidni na vsakem s trdom pridobljenemu uspehu. Vsa priznanja članstva in od oseb, ki so opazovalci našega dela so najbolj zanesljivi znaki, da hodimo po pravi poti.

govo delo in ob enem prošnja, da nam naj stoji tudi v bodoče ob strani.

Važno je nadalje, da čuje naše članstvo tudi nekaj o programu bodočega dela. V prvi vrsti hočemo priversti tekom leta sanacijo našega gostinstva do definitivne rešitve in doseči ugodno rešitev trošarinskega vprašanja na pavšalni podlagi. Upamo, da se nam bo v oni meri posrečilo, kakor je zamišljeno v našem načrtu. To naj bo dokaz, da zvezna uprava gotovo pravilno razumeva smoter obstoja stanovske organizacije, ker se bavi le s problemi, ki jih poedina združenja ne morejo rešiti. Naš bodoči program je

Zveza združenj gostilničarskih obrti dravske banovine v Ljubljani

VABILO

na

V. redni občni zbor

ki se vrši

dne 19. maja 1938. ob 9. uri dop.

v veliki dvorani Narodnega doma v Brežicah

s sledečim dnevnim redom:

1. Otvoritev in pozdrav delegatov in gostov
2. Čitanje zapisnika
3. Poročilo predsedstva
4. Obračun za leto 1937
5. Poročilo nadzornega odbora
6. Proračun za leto 1938
7. Volitve nadzornega odbora
8. Samostojni predlogi
9. Resolucije
10. Slučajnosti

Odposlanci združenj morajo oddati še pred začetkom občnega zbora poverilnice zveznemu predsedstvu. Odposlanci brez izkaznic nimajo pravice glasovanja.

Predsednik:

Majcen Ciril I. r.

Ko smo na hitrico prelistali delovni register in v grobem obrisu predočili dosežene uspehe in vsa ostala zavze-manja, ne smemo ob tej priliki pozabiti moža, ki nam je stal vedno pri roki.

Delo g. dr. Koceta se poskuša ocenjevati le s političnimi očali, zato je naša dolžnost, da povdarimo njegovo delo kot stanovska organizacija le iz stanovskega vidika. Povdariti moramo, da ne bi danes marsikaterega uspeha zaznamovala zvezna organizacija, če ji ne bi stal g. dr. Koce s svojimi zvezami vedno na razpolago. Menda je tako priznanje primerno naši oddolžitvi za nje-

obsežen v par besedah: »Ostali bomo taki, kakršni smo bili vseh pet let.«

Vse bomo polagoma dosegli in bomo gotovo s takim delom in z vztrajnostjo pripeljali gostilničarski stan do boljše bodočnosti. Vse to pa bo doseženo le tedaj, če bo gostilničarstvo v svojih gostilnah in v svojih stanovskih gostilničarskih organizacijah ostalo v resnici le gostilničarstvo. Zato je dolžnost vsakega člana, da se izživi s svojo politično strastjo v številnih političnih društvih in strankah, katere premore v takem številu le majhen slovenski narod, ki je nezaskrbljen za važ-

nejše in za njegov obstanek odločujočih problemov, dočim varuje svojo stanovsko organizacijo vsakega vpliva od zunaj.

Ob svoji petletnici obljublamo vsi, katerim je na srcu naša stanovska skupnost, da bo vsakdo na svojem področju podvojil s pravim fanatizmom privrženosti do svojega poklica delo, ki naj nas privede čimprej do onega cilja, radi katerega je zveza ustanovljena, to je do boljše bodočnosti gostilničarskega stanu.

Naj živi gostilničarski stan dravske banovine, njegovi prijatelji in sodelavci, kakor vsi naši stanovski tovariši in tovarišice v ostalih banovinah! »Vsi za enega, eden za vse«, »Brez žrtv ni zmage« in »Gostilničar sem!«. Ta gesla so zapisana na naši zastavi.

Gostilničarski praznik

Tudi letos se vršijo velike priprave za veličastno udeležbo gostilničarjev in gostilničark na gostilničarskem prazniku, ki bo obenem tudi proslava petletnega zveznega delovanja. Predpriprave, ki jih vrši agilno tovariško združenje v Brežicah kažejo na prisrčen sprejem, ki ga bodo deležni številni gostilničarji dravske banovine. Naše članstvo se zaveda, da ne odvisi organizacija samo od spretnega vodstva zveznega predsednika in marljivosti njegovih sodelavcev — zveznih odbornikov, temveč od dela, od zanimanja in od stanovske privrženosti vsakega poedinca naše velike ponosne stanovske zvezne organizacije. Njihovo sodelovanje pomeni obenem ono udarno silo, ki jo je že pogosto pokazala zvezna organizacija, kadar se je šlo za obrambo stanovskih pravic in teženj. Organizacija je namreč živo bitje, ki se hrani od zanimanja in sodelovanja poedinca.

Zato je nujno potrebno, da se odloč-

In kaj bi počeli brez nas policaji?

Polnočni bi dolg čas jih teral v obup, imeli opravka bi le s tolovaji, in — z bogom polnočni njih »glažek« na up!

Tako vsi stanovi na naši so strani.

Pozdravljajo vsi nas, želeč nam uspeh: »Naj Bog rodovitno nam seme ohrani, ki bo zasajeno na brežiških tleh!...«

Lojze Popek.

Gostilne v stari Ljubljani

(Konec.)

Leta 1840. je zarezal vodno gladino Ljubljanice prvi parobrod. Čolnar Janez Tomec v Trnovem je zapisal v svoj dnevnik: »1840. Barko naredel in 10 Dan Kosaprška u Wodo dial.« V spomin na ta izredni dogodek so imenovali gostilno v Cerkveni ulici 1 »Gasthaus zum Dampfschiff«. Tudi zidanje železnice med Ljubljano in Trstom so označili z napisom na gostilni na Luži »Zur Eisenbahn«. — Pri cukrarni na Poljanskem nasipu je bila gostilna »Meksiko«, v spomin na avstrijsko vojaško odpravo pod

nadvojvodo Maksimilijanom. V nekdanji Blatni vasi, sedanji Kolodvorski ulici, je bila gostilna »Pri Mondscheinu« (Pri mesečini), kjer so bili večni pretepi. Seveda je morala biti tudi gostilna »Pri soncu«, in sicer na sedanjem Cankarjevem nabrežju. Kjer pa sta sonce in mesec, morajo biti tudi zvezde in celo zvezdarna. »Zlata zvezda« je sijala pred več nego sto leti v nekdanji Kapucinski, zdaj Wolfovi ulici, v Golobovi hiši. Ko se je tam utrnula, je zasijala »Zvezda« (Zum Stern) nad vrati Perdanove hiše na Krekovem trgu, »Severna zvezda« (Polarstern) pa na oglu Židovske ulice in Dvorskega trga. Gostilna »Pri Virantu« v sopslopu današnje poštne direkcije na šentjacobskem trgu se je imenovala tudi »Zur Sternwarte« (Pri zvezdar-ni), v spomin na zvezdarno, ki jo je tamkaj ustanovil jezuit p. Gruber.

Gostilniška imena so prevzemali tudi iz živalstva. Tako se je imenovala v Wolfovi, nekdanji Kapucinski ulici, gostilna »Pri Auru«, kamor so zahajali Josip Jurčič in še drugi slovenski literati, tudi »Pri belem konjškirtu« (Zum weißen Rössel — Rösselwirt). Tu je bila pivovarna. Gostilni so rekli tudi »yagon«, ker je bila naprej v ulico pomaknjena. »Be-

li vol« je bil ob Št. Peterski cesti, tam, kjer se nahaja zdaj Urbančeva trgovska hiša. Tam je bilo zbirališče in prenočišče irharske zadruge. Drugi »vol« je bil na Spodnjih Poljanah, kjer je danes Marijanišče. Blizu »Belega vola« je bila gostilna »Pri jag-njetu«, tudi tja je Prešeren rad zahajal. — Naši predniki se tudi pred divjimi živalmi niso plašili. »Zlati lev« je taboril na današnji Tyrševi cesti v nekdanji Fröhlichovi hiši, »Črni medved« pa na Cesti 29. oktobra, bivši Rimski cesti. Gostilna »Pri Jelenu« je bila na sv. Petra cesti, »Beli jelen« pa na Marijinem trgu. Naj-uglednejši hotel je bil dolgo časa »Slon«. To ime sega nazaj v davno preteklost. Na tem prostoru, kjer je stal hotel, je baje leta 1552. počival slon, ki je prispel v spremstvu nadvojvode Maksimilijana iz Španije. Seveda je vzbudil velikansko pozornost radovedne Ljubljane, ki dotlej še ni videla take ogromne živali. Prvotni vhod je bil iz Prešernove ulice, ki se je do odkritja Prešernovega spomenika imenovala Slonova ulica. Ljudje so splošno imenovali hotel »Elefont« ali po domače »Pri mokraru«.

Po starih ljubljanskih gostilnah je gnezdilo tudi nekaj ptičev, tako se

nost gostilničarskih vrst pokaže tudi javno, zakar služijo temu vsakoletna gostilničarska zborovanja, kjer polaga zvezna uprava obračun svojega enoletnega dela. Ob teh prilikah mora biti vsakdo na svojem mestu da prisostvuje manifestaciji in pomnoži število naših zavednih borcev, ki so pripravljeni svoji zvezni upravi priskočiti vsak hip v pomoč. Taka strnjnost je potrebna posebno v današnjem času, ko se stalno zadeva v interesno sfero drugega.

Prisotnost na gostilničarskem prazniku vlija vodstvu in upravi novega poguma in novega veselja do nadaljnjega dela in nadaljnega boja. Gostilničarski prazniki naj podprejo naše idealne borce, ki se neustrašljivo in ne glede na materialne žrtve, ki jih prinašajo stalno na oltar naše skupne stanovske ideje pri svojem udeleževanju bijejo za naše pravice.

Gostilničarji in gostilničarke prihitite dne 19. maja v Brežice, pripeljite pa s seboj tudi družinske člane. Zavedajte se vsaj enkrat na leto, da nas le skupnost reši, ker poedince ničesar ne pomeni!

Udeležite se zveznega občnega zbora

Res je, da nismo mogli dobiti polovične voznje na železnici zaradi novega pravilnika o ugodnostih po železnicah, ki je izšel v januarju t. l., kar pa ne sme nikogar motiti, saj niso razdalje v dravski banovini tako velike, da bi stroški onemogočili udeležitve.

Tovariši in tovarišice! Zvezni občni zbori naj ne značijo neko formalno obvezo, ki jo je prevzela organizacija pri svoji ustanovitvi, temveč naj bo vsakoletno zborovanje manifestacija naše neuklonljive stanovske sile in zavesti. To zborovanje naj bo gostilničarsko praznovanje, ki naj vlije novega poguma in nove odločnosti za nadaljnjo stanovsko borbo. Izdatki za udeležbo ne morejo biti nikaka ovira, ker se povrnejo v stoteri obliki, kajti uspehi so

odvisni v prvi vrsti od zavesti in prisotnosti onih množic, ki tvorijo organizacijo.

Iz Savinjske doline smo prejeli ravnokar obvestilo, da se bodo udeleženci pripeljali samo iz okoliša enega združenja v dveh avtobusih, kar kaže na veliko stanovsko zavednost tam. tovarišev. Istotako se zbirajo člani za avtobusno vožnjo tudi po drugih krajih, vsled česar je pričakovati, da bo udeležba še mnogo večja, kakor lansko leto v Kranju, kjer je bilo dosedaj zbranih največje število gostilničarjev in gostilničark. Zato naj nikdo ne okleva ter se že danes odloči, da bo s svojo prisotnostjo povečal gostilničarski praznik.

Navodila za zvezni občni zbor

Redni zvezni občni zbor se bo vršil dne 19. maja ob 9. uri dop. v Narodnem domu v Brežicah z dnevnim redom, kakor je naznačen v objavljenem vabilu. Na predvečer, t. j. 18. maja se vrši po seji širšega odbora, in sicer ob 20. uri v veliki dvorani Narodnega doma družabni večer, katerega priredi na čast prispelim delegatom in ostalim stanovskim tovarišem in tovarišicam združenje gostilniških podjetij v Brežicah.

Prenočišče. Vsak udeleženec, ki pride že na predvečer v Brežice, naj si nemudoma pri združenju gostilniških podjetij v Brežicah rezervira prenočišče. Ne zavlačujte z rezerviranjem prenočišč, da se event. pribavijo še prenočišča v privatnih stanovanjih! Združenje v Brežicah odklanja vsak prigovor glede prenočišč onih udeležencev, ki ne bodo pravočasno v naprej prijavili svojega prihoda. Dolžnost gostilničarja in gostilničarke je, da upošteva veliko zaposlenost združenja s pripravami in je nemogoče zahtevati od pripravljalnega odbora, da na dan, ko ima dela čez glavo, išče za udeleženca sobo, ki bi mu bila po volji. Tovariška obzirnost zahteva od Vas, da pomagate s svojo di-

POSREBRENJE POPRAVILA

jedilnega pribora in posode restavracijskih podjetij izvršuje v moderno opremljeni galvanizaciji domača tvrdka

ANTON LEČNIK, Celje

Za novi pribor in posodo zahtevajte prospekt!

sciplino pri predpripravah tovarišev v Brežicah.

Izleti. Združenje gostilniških podjetij v Brežicah priredi za udeležence 2 avtobusna izleta in sicer:

- a) na Bizeljsko in
- b) k Sv. Križu.

Ti izleti bodo vezani z obiskom zidanice uglednih vinogradnikov.

Oni udeleženci in udeleženke pa, ki se ne udeležijo avtobusnih izletov obiščejo v spremstvu tam. tovarišev obširne graščinske kleti Attemsovega posestva, kjer se bo vršila tudi majhna pokušnja vin.

Prijave sprejema informacijska pisarna.

Na teh izletih se bodo pekli na raznjo tudi prešički.

Informacijska pisarna. Informacijska pisarna za prenočišče, izlete in za vsa vprašanja, ki se tičejo zveznega občnega zbora in družabnega večera, bo poslovala od 18. maja opoldan do končnega zveznega občnega zbora, t. j. do 19. maja opoldan v mali dvorani Narodnega doma. Udeleženci in udeleženke naj se v vseh zadevah obračajo izključno le na informacijsko pisarno.

Slikanje. Običajno slikanje udeležencev gostilničarskega praznika se bo vršilo dne 19. maja po končanem občnem zboru. Podrobnejša navodila se razglase pred občnim zborom.

Družabni večer. Družabni večeri, ki se prirejajo na predvečer vsakoletnega gostilničarskega praznovanja imajo namen gojiti tovariško vzajemnost med tovariši in tovarišicami, ki se zberejo te dneve iz vseh delov naše banovine. Zeleti bi bilo, da bi naši tovariši in tovarišice pripeljali na to prireditev tudi svoje družinske člane, posebno pa gostilničarsko mladino, da se jo pritegne k sodelovanju in zanimanju za gostilničarski stan. Naši družabni večeri so nekaj prisrčnega in neprisiljenega, zato pomenijo tudi pravo atrakcijo za prebivalstvo kraja, kjer se vrši gostilničarsko praznovanje. Pripravljalni odbor združenja gostilniških podjetij v Brežicah, kateremu načeluje hotelir g. Volčanšek, je preskrbel vse potrebno za zabavo, tako da bo ta prireditev ostala vsem udeležencem v nepozabnem spominu. Dolžnost vsakega zavednega člana in članice je, da se brezpozgojno udeleži tudi tega večera in da se vsaj enkrat na leto sestane s pripadniki velike in zavedne gostilničarske družine.

Spominski znaki. Pripravljalni odbor bo razdeljeval posebne okusne in v domačem slogu izdelane spominske znake na letošnji gostilničarski praznik.

Pozdravljeni v Brežicah!

Tu na hribčku, tik ob bistri Savi, staro, ljubko mesto Brežice leži — semkaj pridite, da Vas pozdravi in za urico prežene Vam skrb!

Milo žvrgolijo drobni ptički, kličejo Vam: Dobro došli! iz srca. In smehljajo se bizeljski grički, Catež, Krška vas, St. Vid in Stojdraga.

Pridite, le pridite pogledat, da je tu pri nas zares prebleten kraj. Kdor je bil med nami, Vam pové rad, da ga vleče vedno zopet k nam nazaj.

Brežice je mično, majhno mesto, ki čudes ima, da je radost. Na primer: netlakovano cesto in čez Savo in pa Krko most.

V gradu so nekoč se kmetje zbrali, in junaško v boj za staro pravdo šli. V le vkup! so gmajno vso pozvali... Zal, da nam Slovanom včasih spodletli!

Poleg grada se pa razprostira stari mestni park — in to ime pové: tukaj rad kak parček promenira, tu že marsikdo izgubil je sree.

Tam na glavnem trgu cesta neha, ki s Hrastince v mesto pripelja. Tu na našem je glavarstvu streha na vogalu prav umetno krevljasta.

Brežičan rad žlahtno vince pije, pa je v mozgu včasih kradek stik. Da pa svojo strast pred svetom skrije, je postavil vodi spomenik.

Vodovodni stolp po mestu gleda in si misli pač pri sebi to: Kvišku vodo dvigate seveda, pijete pa samo vinsko kapljico.

Kaj bi vse posebnosti našteval, ki jih nudi toti zgodovinski kraj? Kaj bi vse lepote Vam opeval? Vsak naj pride in se sam prepriča naj.

Bled krstili so s podobo raja, a pri nas lepote tudi je cel kup. Torej pridite k nam sredi maja — vabimo Vas: Vkup, le vkup!

Gostilničarski kongres

V Novem Sadu se bo vršil 11. in 12. maja V. vsedrjavni gostinski kongres, katerega sklicuje Državna zveza gostinskih združenj kraljevine Jugoslavije kot predstaviteljica gostilničarskega stanu naše države. Kongres se vrši na sedežu pred nekaj časa ustanovljene Zveze gostinskih združenj za dunavsko banovino, ki stoji pod vodstvom agilnega g. Aleksandra Markovića. Mnogo je bilo težav z ustanovitvijo banovinske zveze, ker so se pojavile ravno na področju dunavske banovine med gostilničarskim stanom razne struje osebne in političnega značaja. Seveda so

je imenovala gostilna »Pri golobčku« na St. Peterski cesti v sedanji Rohrmannovi hiši. Starejša ljubljanska generacija se še dobro spominja gostilne »Pri škrajncu«, ki je stala na prostoru sedanje Jugoslovanske tiskarne, in »Pri črnem orlu« na Luži. »Pri tičku« pa je še danes gostilna vrh Strelške ulice ob Gruberjevem nabrežju. Pred okroglo osemdesetimi leti se je vrtel pred njo vrtljak. Tudi rak se je s svojim imenom dobro uveljavil. »Pri raku« ali »Pri krebselu« je bila nekaj zelo cenjena in dobro obiskovana gostilna na Krakovskem nasipu. Zelo upoštevana je bila že pred sto leti gostilna »Pri kolovratu«. V tej gostilni se je vršil v dobi francoske okupacije v naših krajih dogodek, tako značilen za tiste čase. Takrat je namreč pijan francoski vojak iztrgal Kolovratovi natakari uhan in ji pri tem občutno ranil uho. Dogodek je prišel do ušes ilirskega guvernerja, maršala Marmonta, ki je sklical nagli sod in obsodil sirovega vojaka na smrt. Nič niso izdale niti prošnje natakariice same, niti drugih ljubljanskih gospo: Francoski vojak je bil postavljen k steni Šenklaške cerkve Pred Škofijo ter pod sliko M. B., kjer vedno gori pred steklom luč, ustreljen. V

današnji Vegovi ulici, nekdanji Babji dolini, je vabil »Zvon« v svoje obširne prostore s pivovarno. Že šestdeset let ni več v obratu nekaj zelo sloveča gostilna »Pri zaponi« (Zur Schnalle — stari Ljubljančani so rekli »Šnodlbirt«). Najstarejši ljubljanski rod se še spominja za frančiškansko cerkvijo vzdane velikanke krogle. Ustno izročilo poroča, da je bila ta krogla iz dobe francos. okupacije, drugi so hoteli celo vedeti, da je bila krogla iz turških časov. Tamkaj »Pri krogli« v Frančiškanski ulici, takrat št. 10, nekako tam, kjer je zdaj levo krilo hotela Union, je bila gostilna »Pri Deteli«. Gostilničar in posestnik je bil Janez Nep. Detela. V njej so se zbirali takomenovani boljši ljudje. V tej gostilni je leta 1828. nekaj časa bolan ležal sloveči angleški znanstvenik, kemik sir Humphry Davy, ki je v začetku 19. stoletja pogosto prihajal v Ljubljano in na Gorenjsko, katero je imenoval »najlepšo dolino sveta«. V Ljubljani je navadno ostajal »Pri Deteli«. V času njegove bolezni ga je stregla domača hčerka, kateri je bil znameniti Anglež zelo hvaležen. Z iskrenimi besedami se spominja v pismu na svojega brata »ljubeznive mlade strežajke Josipine Detella,

hčerke gostilničarja v Ljubljani, kateri se mora zahvaliti za pičle dobre ure v času bolezni.« Spomnil se je prijazne strežajke tudi v svoji oporoki s precejšnjim legatom.

Tudi iz rastlinstva so stari Ljubljančani privzemali priimke svojim gostilnam. V Židovski ulici je bila gostilna »Pri cvetličnem grmičku« (Zum Blumenstöckl) in v poznejši dobi zelo obiskovana gostilna »Pri roži«. Na Poljanah obratuje še vedno že v stari dobi zelo cenjena in ugledna gostilna »Pri Strajzelnu« (Pri šopku). V Židovski ulici je bila tudi gostilna »Pri lipi«. V Frančiškanski ulici je bila znamenita gostilna »Pri citroni«, kjer so se zbirali sredi preteklega stoletja slovenski politični in literarni voditelji. Po revoluciji marca meseca 1848 so prekrstili gostilno »Pri ustavi«. Ko se je ustanovila leta 1861. v Ljubljani »Čitalnica«, je postala njena restavracija v Selenburgovi ulici v Souvanovi hiši nasproti Kazini središče narodnega gibanja ter shajališče naših narodnih voditeljev.

Nekatere gostilne so se selile. Tako n. pr. gostilna »Pri zlati ladji« (Zum goldenen Schiff - »Sifbirt«), ki je bila na koncu Brega v enonadstropni

mestni hiši in je zapirala Krakovčanom in Trnovčanom vhod v mesto. Leta 1770. je kupil baron Žiga Zois »Zlato ladjo« na dražbi in dal zanj 4000 goldinarjev. Ko so postavili šentjakovski most, so porušili hišo, ki je bila napoti in »Zlata ladja« se je preselila bliže k mestu na Breg št. 14. V tej gostilni so trnovski veliki in mali čolnarji (Sifmani) pričakovali ladje ob ponedeljkih, sredah in petkih zjutraj. Čolnarji so zajtrkovali rake in ocvrte piščance, katerim so rekli »žganci« in pili vino. Med 7. in 8. uro so prispele ladje, ki so dovažale razno blago. Delo je bilo silno težko, zato so se morali primerno okrepčati. Razkladanje je bilo izvršeno do štirih popoldne, nato pa je bila spet pijača. Čolnarska gostilna je bila tudi Frgolinova v Krakovem. Ime »Frgolin« spada med smešne in zbadljive izraze, kakršnih je bila od nekaj polna stara Ljubljana, tako tudi »Bahabirt« v Cerkveni ulici, še danes obstoječa gostilna »Pri Figovcu« ali »Figabirt« na Ajdovščini še iz leta 1786., nadalje »Švederbirt« iz leta 1781. in »Koruza-birt«, gostilna na Luži. R. D.

naši tovariši na tem področju kmalu prišli do spoznanja, da je gostilničarstvu kakor tudi pojedincu v veliko škodo, če se ne strne v enotno organizacijo, da se usmeri vso organizacijsko delo v oni pravec, ki ga izvršujejo gostilničarske banovinske organizacije po navodilih Vsedržavne gostinske zveze. Zato je velika zasluga g. Markovića in njegovih ožjih sodelavcev, da se jim je posrečilo z vso energijo prebroditi mnogovrstne težave, ki se najčesteje pojavljajo tam, kjer primanjkuje uvidevnost in pravilno pojmovanje o pomenu stanovske organizacije.

Kongres v Novem Sadu ima tedaj dvojno nalogo. Prvič naj pokaže javnosti predvsem pa oblasti, ki ima v rokah rešitev najvažnejših gostilničarskih vprašanj naše zanimanje, drugič pa naj vpliva na nadaljni razvoj stanovske zavesti tovariških gostinskih organizacij na področju dunavske banovine

Kaj je zahtevala zvezna organizacija v pogledu novega pravilnika o pobiranju banovinske trošarine?

Dne 5. maja 1936 je bil zvezni odposlanec v spremstvu g. dr. Koceta sprejet pri fin. ministru g. dr. Letici z namenom, da mu raztolmači nevzdržno stanje povzročeno vsled tega, ker je bilo vino samo v gostilniških lokalih zatrosarinjeno, dočim ni plačal konzument, ki si je vino nabavil od vinogradnika nobene trošarine. Vsled tega je zvezni odposlanec priporočal g. fin. ministru, da naj se uvede pobiranje trošarine na oni način, ki je bil uveden pod avstrijsko upravo, ter je v to svrhu predložil tudi prepis naznačenih svoječasnih pod avstrijsko upravo veljavnih trošarinskih predpisov. V svojem referatu je zvezni odposlanec priporočal tudi **nagodbni sistem** na osnovi dogovora med ban. upravo, občinskimi upravami in gostilničarskimi združenji. Povdarili smo, da bi se na ta način oprostil ves kontrolni aparat, ki naj bi posvečal vso pozornost privatnemu konzumentu, ki se je izognil vsakemu trošarinskemu plačilu. G. finančni minister je pozorno poslušal iznešeni referat ter zahteval, da se mu naj takoj pošlje osebno na njega tozad. vlogo. Ko je zvezni odposlanec dne 6. maja prispel domov iz Beograda je bila 7. maja pod št. 1039 priporočeno poslana osebno g. fin. ministru dr. Dušanu Letici spodaj navedena predstava.

Da se ugotovi naziranje in stremljenje zvezne organizacije glede ureditve pobiranja trošarine, naj dobesedno objavimo v slovenskem prevodu srbohrvaški tekst te predstave.

»Gospodu dr. Dušanu Letici, finančnemu ministru, Beograd. V čl. 32. finančnega zakona se predvideva pravilnik o načinu pobiranja in kontroli pri plačevanju banovinske trošarine na vino in žganje, vsled česar si usojamo s tem v zvezi dostaviti sledeče predloge:

I.

Svrha trošarine na vino in žganje je, da se osigura banskim upravam stalen dohodek v svrhu realiziranja njihovih proračunov. Vsled tega je po našem mišljenju ta ali oni način plačevanja trošarine na alkoholne pijače popolnoma vzporednega značaja, ker je menda najvažnejše to, da se doseže pričakovani dohodek, pa naj se potem trošarina plačuje na kakršenkoli način. Seveda se mora pri tem polagati važnost na to, da se ne ovira oseba, ki je trošarini podvržena v njenem poslovanju in da se je ne ovira z raznimi šikanami, ki so v premnogi slučajih vezane naravnost s pretiranimi denarnimi kaznimi. Po našem mišljenju bi bilo jako primerno, če bi se banske uprave poskušale nagoditi s točilci na drobno na sličen način, kakor je bilo urejeno plačevanje trošarine na vino in žganje pod bivšo avstrijsko upravo. Dovoljimo si predložiti v prepisu označene predpise iz katerih je razviden tedanji način plačevanja, ki je ščitil fiskalni interes in pa interes tistega, ki je plačeval trošarino, ker se ga ni z raznimi nepotrebnimi ukrepi omejevalo o vršenju njegovega posla.

Ban. uprave naj bi se ev. pri teh nagodbah naslonile na naša prisilna zdru-

Radi tega je potrebno, da se gostilničarskega kongresa udeleži veliko število delegatov, kjer si lahko ogledajo tudi velikanski napredek, ki ga je bilo to mesto, kot središče trgovine s poljskimi pridelki, po osvobojenju deležno.

Udeleženci kongresa imajo dovoljeno polovično vožnjo po železnicah, vendar se morajo pri železniški blagajni izkazati z legitimacijo pristojnega gostilničarskega združenja, na kateri mora biti pritisnjena tudi fotografija. Pri železniški blagajni se torej kupi cela vozna karta in pa rumena železniška legitimacija K 13, ki se mora na kongresu radi brezplačnega povratka žigosati. Železniškega listka in legitimacije se pri prihodu v Novi Sad ne sme oddati. Glavni kongresni dan je 12. maja ter se naj udeleženci glede prenočišč obračajo neposredno na Savez ugostiteljskih združenja dunavske banovine, Novi Sad (hotel »Kraljica Marija«).

ženja, s katerimi naj bi se sporazumno na osnovi sedanjega prometa z vinom in žganjem porazdelil na njih odpadajoči iznos. Združenja sama bi sporazumno s svojim članstvom razdelila ugotovljeni trošarinski znesek, ki naj bi se plačeval v naprej v 12 mesečnih obrokih. Banska uprava bi imela na ta način vedno možnost, da izterja določeni trošarinski znesek, ker bi lahko zabranila nadaljno obratovanje do plačila event. zakasnele trošarine. Banska uprava bi lahko računala s stalnim mesečnim dohodkom, ker bi ves riziko tega načina plačevanja trošarine nosil edinole točilec, ki bi moral plačati dogovorjeno svoto, ne ozi- raje se na količino potočenih alkoholnih pijač. S takim načinom plačevanja trošarine bi se osvobodil ves kontrolni aparat in bi se ga lahko uporabilo za druge važnejše posle državne uprave. Predvsem bi se omogočilo učinkovitejšo preganjanje raznih tihotapcev z vinom in žganjem, ki brez plačila trošarine, davkov in ostalih davščin v vedno večji meri trgujejo z vinom in žganjem, čeprav je točenje po zakonskih predpisih dovoljeno in zajamčeno edinole koncesijoniranim točilcem. Nerazumljivo je, da se koncentrira vsa kontrola na gostilničarja, ki n. pr. v dravski banovini po uradnih podatkih potoči komaj 1/3 vinske produkcije, dočim prideta ostali dve tretjini vina v promet s posredovanjem tihotapcev. Zato bi pričakovali, da bo država koncesijoniranca točila kot dobrega davkoplačevalca ščitila, tihotapce pa z vsemi sredstvi preganjala in jih kaznovala, ker nima od njih nikakih koristi, pač pa uničujejo zdrave in solidne izvore za finansiranje banovine in občine in končno tudi države. Po predloženem načinu plačevanja trošarine bi se tedaj dosegel v naprej določeni trošarinski učinek pri točilu brez vsake kontrole, dočim bi na drugi strani banska uprava lahko računala najmanj s 50% višjim trošarinskim dohodkom, ker bi se kontrolni organi z večjim uspehom posvečali preganjanju tihotapstva.

II.

Plačevanje banovinske in občinske trošarine na vinski mošt naj se ukine. Po čl. 19. uredbe o izvajanju javnih del dovoljuje se banovinam, da uvedejo trošarino samo na vino in žganje. Z Uredbo o višini in načinu pobiranja in kontroli pri plačevanju banovinske trošarine na vino in žganje pa je g. finančni minister v čl. 1. te uredbe izdal pooblastilo, da se lahko pobira banovinska trošarina tudi od vinskega mošta. Mi smo mnenja, da se je s tem pooblastilo prekoračilo, ki je bilo dano z Uredbo o izvajanju javnih del. Pod imenom »vino« je dovoljeno v smislu zakona o vinu dati v promet samo ono pijačo, ki je proizvod alkoholnega vrenja mošta od grozdja domače vinske trte. Ze iz te odredbe zakona o vinu izhaja, da vinski mošt ni vino. To je potrdilo tudi upravno sodišče v Celju s svojo razsodbo A 252-30-9 od 15. oktobra 1931 na osnovi katere se mora razlikovati vinski mošt od vina. Razsodbo

upravnega sodišča je potrdil istotako državni svet in sicer v polnem obsegu. Obremenitev vinskega mošta z banovinsko trošarino pa ima nadalje škodljive posledice tudi za vinogradnika. Po uradnih podatkih se je v dravski banovini pred pobiranjem banovinske trošarine na vinski mošt prodalo za časa trgatve ca 25.000 hl mošta, dočim se ga je po uvedbi banovinske trošarine prodalo komaj 9.000 hl letno. Ta izpadek predstavlja seveda težko izgubo za vinogradnika, ki se ravno v jeseni nahaja v težkem položaju, ko potrebuje največ denarja, da se preskrbi čez zimo z življenjskimi potrebščinami, z obleko itd. Poleg tega mora plačati tudi zaostale davke, na drugi strani pa se tudi kupec brani kupovati neočiščeno vino, t. j. mošt, če mora zanj plačati ravno toliko trošarine kakor za vino.

III.

Pavšalni gubitek (kalo) se prizna pri plačevanju banovinske in občinske trošarine po čl. 15. Uredbe o višini in načinu pobiranja in kontroli pri plačevanju banovinske trošarine na vino in žganje in sicer pri vinu 5%, pri vinskem moštu 10%, pri žganju pa 3% letno, to pa le tedaj, ako se gubitek dejansko ugotovi. Dejansko ugotovitev gubitka (kala) pa je v danih prilikah popolnoma nemogoče. Če se hoče gubitek dejansko ugotoviti in da bi bil uradno pripoznan, potem bi moral vsak odvzem vina zabeležiti finančni organ. Taka kontrola pa je neizvedljiva. Vsled tega je tudi ugotovitev dejanskega kala nemogoča, zato prosimo, da se določi pavšalni gubitek (kalo) ne glede na dejansko izgubo in to pri vinu 3%, pri vinskem moštu v kolikor bi ostal tudi po novem pravilniku še trošarinski predmet pa 10%. Isti gubitek naj bi se priznaval tudi pri plačevanju občinske trošarine.

IV.

Po čl. 14. Uredbe o višini načinu pobiranja in kontroli pri plačevanju banovinske trošarine na vino in žganje je določeno, da mora biti kontrolni organ pri vpletanju vina, osebno prisoten, da ga zapečati. Zapečatiti pa mora celo one sode, ki so že stavljeni na pipo in za katere je trošarina plačana. Pripominjamo, da so taka določila, če se hoče čuvati eksistenco točilca, in njegovega obrata popolnoma nemogoča. V mnogih slučajih se pripelje vino iz vinograda šele po uradnih urah kontrolnega organa, vsled česar ni mogoče prijaviti dovoza vina ter se ga mora pustiti ležati vso noč nezavarovanega pred poslopjem točilca. S tem je imovina točilca izpostavljena vsem mogočim ne- zgodam in škodi, ker se je često dogodilo, da je bilo vino ukradeno ali pa da se je iz zlobe navrtal sod. Poleg tega je točilec na drobno v svojem poslu oviran, ker ne more poljubno razpolagati s svojo vinsko zalogo. Vsled pečatenja sodov se je mnogim gostilničarjem vino pokvarilo, ker niso mogli vina nadzirati in ga negovati, nakar so nastale razne vinske bolezni. Tak točilec ni izgubil samo vino, temveč tudi trošarino, v kolikor je bila plačana, ker se mu ni vrnila. Seveda bi z uvedbo nagodbenega sistema pri plačevanju banovinske in občinske trošarine odpadle vse omenjene ovire in bi se na ta način enkrat za vselej spravilo trošarinsko vprašanje z dnevnega reda.

V.

Po čl. 37. Uredbe o pobiranju banovinske trošarine se smatra za tihotapstvo tudi takrat, če je točilec sicer vino prijavil in ga kasneje dal na pipo, ni pa plačal banovinske in občinske trošarine. To postopanje smatramo za nepravilno, ker se tihotapstvo stori le takrat, kadar se hoče namenoma izbeči oblastni kontroli pri predmetu, za katerega se plača trošarina. Naj se vendar upošteva silno pomanjkanje denarja, ker je marsikateremu gostilničarju težko spraviti toliko denarja skupaj, kolikor ga potrebuje za nabavo vina, kaj šele, da bi istočasno plačal banovinsko in občinsko trošarino. Plačilo trošarine naj zapade tekom enega meseca, da se s tem nudi točilu možnost zbrati potrebna sredstva za plačanje trošarine.

VI.

V pravilnik naj se vnese istotako odredba, da morata banska uprava in

Višek užitka pri kosilu

ni znabiti kaka posebno rafinirano pripravljena jed, ampak občutek, kadar vstanete od mize. Zgodi se, da od z vsemi mogočimi slasticami obložene mize vstanete vendar nezadovoljni. Zelodec Vam stavlja, in prebavni aparat Vam narekuje, da nekaj n v redu. — Tu morate napraviti zopet red! Dobro sredstvo za dosego je naravna Rogaška slatina. — Pijte pred in po kosilu po en kozarec in po možnosti tudi zjutraj na tešče, pa bo Vaša prebava kmalu zopet v redu. Lahko boste zopet brez skrbi jedli kar Vam tekne.

Pri mizi naj torej nikdar ne manjka Rogaška slatina!

Rogaška Slatina

občina vrniti trošarino od onega vina, ki je bilo vsled bolezni ali iz kateregakoli drugega vzroka brez krivde točilca pokvarjeno. Pri ciknjenem vinu naj se pri povračilu banovinske in občinske trošarine, upošteva tudi trošarina na vinski kis.

V istem času se je slična predstava naslovila tudi na finančno ministrstvo, proračunski oddelek. Nekako čez dva meseca smo prejeli v pogled zaupnim potom načrt novega pravilnika, nakar smo pod št. 1403 z dne 20. julija 1936 protestirali potom Državne zveze proti sestavi takega načrta, ker je nesprejemljiv in ker bo v slučaju sprejetja izzval največje nezadovoljstvo, saj se nahajajo v njem očitne pogoške, zoper katere so vstale vse gostilničarske organizacije v državi. Načrt je namreč predvideval oni register, ki se ga je šele 1932. leta odpravilo in katerega ima gostilničarstvo v zelo slabem spominu. Vsled opasnosti, da se ponovno uvede bivši trošarinski register je bila nujno potrebna ponovna osebna intervencija v spremstvu nar. poslanca g. dr. Koceta pri g. fin. ministru, ki nam je obljubil, da se trošarinski register ne bo uvedel, kar se je dejansko tudi izvršilo. Ker smo ugotovili, da se predvideva takojšnje plačilo trošarine smo v svojem protestu zapisali sledeče:

»Načrt predvideva tudi takojšnje plačilo trošarine od vse vpletene zaloge vina in žganja. Ali ni morda referentu poznano, kakšne težkoče ima danes poslovni človek z gotovino in naj premisli, da se često kupi pri nas po 40 ali celo še več hl vina naenkrat in da je nemogoče plačati takoj pri vpletanju 4.000 din banovinske in najmanj 4.000 din občinske trošarine. Kdo naj za 40 hektolitrov vina plača danes naenkrat najmanj 8.000 din? Mogoče se nahajajo tako dobro stoječi gostilničarji v Beogradu in so referentu osebno poznani, mi le vemo, da je našemu gostilničarju nemogoče zbrati za trošarino n. pr. 8000 din, ko ne more plačati niti davkov in taks.«

Nato se je skritiziral predloženi načrt od točke do točke ter smo na koncu dodali sledeče:

»Takšne bile naše pripombe, ki so kakor vidite jako številne in upravičene, tako da lahko rečemo, da je pravilnik iz našega stališča popolnoma nezadovoljiv.«

Na osnovi teh intervencij in te sugestije, da se naj bi banovinska trošarina pobirala na pavšalni način, je po ponovni konzultaciji nar. poslanca g. dr. Koceta vnesel g. fin. minister

ono določilo v finančni zakon, ki omogoča banskim upravam uvedbo pavšalne trošarine na vino in žganje in dovoljuje tudi gotovo količino trošarine prostega vina za gostilničarja - vino-gradnika.

Ko je bil finančni zakon razglašen je poskušala doseči zvezna organizacija s pomočjo zastopnikov vinogradniških organizacij v dravski banovini pavšalno ureditev plačevanja banovinske in istočasno občinske trošarine. Na žalost so se vsi naporji zainteresiranih krogov kljub posredovanju narodnih poslancev vinogradnikov, pristašev sedanjega režima, izjalovili ob nerazumevanju teh predlogov od strani banovinske uprave, ki je imela že tedaj v načrtu zastavitev trošarinskih dohodkov od alkoholnih pijač za sanacijo našega združništva.

Mi smo v prednjem pojasnili vse, kar se je podvzemalo od strani zvezne uprave skoraj 2 leti prej, predno je bil pravilnik objavljen. Kdor pazljivo čita neposredno na g. fin. ministra naslovljeno predstavko in primerja današnji pravilnik, mora ugotoviti, da je finančno ministrstvo marsikateri predlog osvojilo, v kolikor pa ga ni upoštevalo, ga je banska uprava z interven-cijo zvezne organizacije bistveno omilila. Tu ne naštevamo razne in mnogoštevilne predstavitve in osebne interven-cije pri načelniku proračunskega oddelka finančnega ministrstva ali pa pri referentih banske uprave, s čimer smo v dovoljni meri dokazali, da je zvezna uprava pazno zasledovala revizijo trošarinskih predpisov in to takrat, ko se nobenemu našemu gostilničarju niti ne sanjalo ni, da se dela na reviziji trošarinskih predpisov. S to pojasnitvijo smo tudi končali razpravo o postanku novega trošarinskega pravilnika, v kolikor ne bo morda pokazala potreba, da je treba tudi podrobnosti naštet.

Clanstvu priporočamo, da radi objektivne presoje prečita v članku iznešene ugotovitve.

Pojasnila k izvrševanju pravilnika o višini, načinu izterjevanja in kontroli pri pobiranju banovinske trošarine na vino in žganje

Banska uprava je dne 14. marca 1938 izdala vsem glavnim oddelkom in oddelkom finančne kontrole podrobnejša pojasnila k pravilnemu izvrševanju Pravilnika o višini, načinu izterjevanja in kontroli pri pobiranju banovinske trošarine na vino in žganje. Med ostalimi pojasnili naveda sledeče:

1) Pri točilcih na debelo se zaključujejo shraniščne knjige tromesečno in sicer 31. marca, 30. junija, 30. septembra in 31. decembra. Letni obračun se napravi po stanju z dne 31. decembra. Shraniščne knjige je predlagati kr. banski upravi v pregled do 31. marca vsakega leta za predidno koledarsko leto. Shraniščne knjige se smejo uporabljati samo pri točilcih vina in žganja, ki imajo od banske uprave dovoljenje za prosto shranišče iz. založno klet. Pri proizvodnikih, ki so točilci na drobno, naj se zaloga vina, ki ga imajo v proizvodnih kletih vnese v revizijsko knjigo na poseben račun in ni potrebno, da bi se za te zaloge vodila shraniščna knjiga.

2) 3% kalo na račun gubitka pri vinu se prizna tudi za vino, ki je bilo na zalogi, ko je stopil sedanji Pravilnik v veljavo, če banovinska trošarina še ni bila plačana. Prav tako se prizna ta kalo, kadar se plačuje banovinska trošarina na vino v mesečnih obrokih, če je obroke dovolila kr. banska uprava. Toda prejem oz. vkletenje vina mora stranka sama v predpisanem roku prijaviti, sicer izgubi pravico, da bi se priznal 3% gubitek.

3) Pravilnik sicer ne predvideva, da bi se moralo pretakanje vina ali žganja v točilni kleti prijavljati. Ker pa mora biti vsaka izprememba o stanju vina in žganja v točilni kleti zabeležena v revizijski knjigi, smatra banska uprava za umevno, da se mora tudi pretakanje prijavljati.

4) Na vino, ki se nahaja v proizvodni kleti gostilničarja, pa je še na drožeh, se odmeri banovinska trošarina po odbitku 10% kala na račun drož. To velja samo za vino pridelka leta 1937.

Ker po dosedanjem pravilniku vinski mošt ni več trošarinski predmet, se bodo morale dne 12. novembra popisati vse zaloge novega vina pri točilcih na debelo in na drobno tudi v proizvodni kleti. Banska trošarina se bo odmerila od količine vina, ki se bo na dan popisa ugotovila ne glede na to ali je bilo novo vino že pretočeno z droži ali ne.

5) Tropinščico (petijot), t. j. pijačo, napravljeno iz ostankov grozdja po prešanju z dodatkom vode, ni smatrati za vino. Tropinščica ni torej trošarinski predmet. Take pijače pa ne sme imeti točilec pod nobenim pogojem v točilni ali založni kleti, marveč prostorno povsem ločeno od ostalega vina. Razen tega mora pri točilcih biti posoda označena z napisom »Tropinščica«.

6) Plačevanje banovinske trošarine v obrokih dovoljuje kr. banska uprava izključno sama. Pri tem se bo banska uprava ozirala na to, koliko alkoholnih pijač potoči dotična stranka v enem letu in do kdaj bo predvidoma zadoščala zaloga vina ali žganja, glede katerega naj bi se dovolili plačilni obroki. Olajšave se bodo dajale samo onim prosilcem, ki so v izvrševanju trošarinskih predpisov neoporečni in ki nudijo zadostno jamstvo, da bo trošarina ob dospelosti posameznih obrokov zanesljivo plačana. Banska uprava pristavlja, da nikakor ne more dovoliti, da bi stranke plačevale banovinsko trošarino na vino ali žganje od soda, ki se ga dene na pipo, ker bi to nasprotovalo določbam pravilnika.

Nadalje pravi banska uprava, da se morajo vsi podatki o plačani banovinski trošarini na vino in žganje vpisati v revizijsko knjigo. Ta knjiga mora pokazati pravo stanje vina in žganja v točilni kleti, vsebovati pa mora tudi podatke o plačani banovinski trošarini.

7) Pečatenje sodov z vinom ali žganjem sedaj ni več predvideno. Sodi z vinom ali žganjem naj se zapečatijo samo še v primeru:

a) Ako stranka plačilnih obrokov redno ne odrajuje, pa obstoja nevarnost, da banovinska trošarina sploh ne bo plačana;

b) V primeru tihotapstva, če je podan sum, da bi vino ali žganje pred plačilom redne in kazenske trošarine izginilo. Če stranka ni povsem zanesljiva, naj se odredi transferacija zaplenjenega blaga na varen kraj. Stroški se bodo krili po določenih čl. 26. tega pravilnika.

8) Prosta skladišča založne kleti dovoljuje le banska uprava. Kdor nima takega dovoljenja od banske uprave po določenih sedanjega pravilnika je z njimi ravnati, kakor da prostega skladišča (založne kleti) sploh nima.

9) Kr. banska uprava opozarja finančne organe, da dejanskih opisov radi prikratbe banovine na trošarini na vino in žganje ni predložiti sreskim načelstvom, marveč direktno banski upravi, ki bo potem ukrenila, kar je potrebno.

10) Kr. banska uprava dovoljuje duhovnikom, ki opravljajo dušno pastirsko službo letno 100 litrov za bogoslužne namene (mašno vino) brez plačila banovinske trošarine.

Pri užitarjih, ki imajo z notarsko pogodbo izgovorjeni delež vina, so oproščeni banovinske trošarine glede tega vina. V dvomljivih primerih se morajo finančni organi prepričati iz verodostojnih listin (notarskega zapisa), če so navedbe glede količine vina pravilne.

To so najnovejša pojasnila kr. banske uprave, ki jih je izdala v pogledu pravnega tolmačenja novega trošarinskega pravilnika.

Obnova zaupanja v naše denarne zavode

Dolgo časa smo morali čakati, da lahko prinašamo ugodne vesti o položaju naših denarnih zavodov. Kriza nezaupanja, ki se je začela v jeseni leta 1931. in je bila poostrena spomladi leta 1932. radi kmetskega moratorija, je povzročila, da je bila večina naših denarnih zavodov obsojena na nedelo in da se je morala pred navalom svojih vlagateljev zateči k zaščiti, ker ni mogla izplačevati vlog.

Najprej so prišle na vrsto regulativne hranilnice. Tri mestne občine v me-

Letošnje

Novo BOK PIVO

Delniške družbe pivovarne UNION je sedaj v prometu

Je zelo dobro in bo gotovo ugajalo še tako razvijenemu okusu

stih Ljubljana, Maribor in Celje so dobile 53 milijonov dinarjev posojil od Državne hipotekarne banke, s katerimi vsotami so plačale svojim mestnim hranilnicam dolgeve in so s tem dobile te hranilnice znatne vsote gotovine, s katero so lahko izplačevale vlagatelje. Posebno lepo se je razvilo poslovanje pri Mestni hranilnici ljubljanski, kateri dotečajo v največji meri nove vloge. Tako ji je uspelo, da se je popolnoma odrekla zaščiti, ko je še nazadnje sklenila aranžman s svojimi vlagatelji, ki so imeli nad 100.000 din vlog. Dne 4. aprila, ko se je mestna hranilnica ljubljanska odrekla zaščiti, pomeni važen mejnik za slovensko gospodarstvo. Pomen odrekanja zaščiti je zlasti v tem, da bo hranilnica lahko zopet dajala dolgoročno posojila, ki bodo poživila zlasti gradbeno delavnost in prišla v korist tudi drugim panogam našega gospodarstva. Zeleti je le, da bi čimveč denarnih zavodov pri nas lahko storilo ta korak.

Drug odločilen korak v tej smeri pa je prinesla mobilizacija kmetskih terjatev. Kot znano je bil z uredbo o likvidaciji kmetskih dolgov z dne 25. septembra 1936 postavljen temelj za likvidacijo kmetskih dolgov s prevzemom po Privilegirani agrarni banki. Ta prevzem je veliko delo. Saj je šlo za 650.000 dolžnikov z milijardnimi vsotami in je naravno trajalo dolgo časa, tako da še do danes ni zaključeno. Vendar pa je v glavnem končano in omogoča delo za mobilizacijo kmetskih terjatev denarnih zavodov. V ta namen sta priskočili gospodarstvu na pomoč Narodna banka (bankam in regulativnim hranilnicam) in Poštna hranilnica (zadragam). Samo v Sloveniji sta obe ustanovi dali našim denarnim zavodom na razpolago za njih likvidnost 250 milijonov dinarjev, kar bi za redne razmere sploh zadostovalo. Toda dolgotrajna kriza je povzročila, da so bile potrebe velike in da morajo denarni zavodi v resnici potrebnim vlagateljem izplačevati znatne vsote njih vlog. Vendar pa ni izostal psihološki vpliv tega dotoka denarja in opaža se, da vlagatelji brez potrebe skoro nikjer ne dvigajo svojih vlog, ampak da z upanjem prihajajo z vlogami v denarne zavode. Vse kaže, da je dolgotrajna kriza naših denarnih zavodov konec in da se bližamo postopnemu ozdravljenju.

Posebej je nadalje dobila še Zadruga zveza v Ljubljani posojilo 63 milij. din od banovine (banovini ga je dala Poštna hranilnica), iz katerega izplačuje vloge svojim članicam, te pa zopet svojim vlagateljem. Zlasti pa je važno vprašanje, kdaj bodo naši denarni zavodi lahko dajali zopet v tisti meri posojila kot so jih prejeli. Mislimo, da je sedaj najvažnejše, da zadovolje vlagatelje, ko so morali čakati toliko časa na svoj denar. Ko bodo vlagatelji videli, da dobe svoje vloge kadar žele, potem bodo prinašali nove vloge v denarne zavode in iz teh novih vlog naj se šele dajajo posojila, seveda v prvi vrsti kratkoročna. Ko se pa denarni trg umiri, bo mogoče misliti tudi na dajanja dolgoročnih posojil v večjem obsegu. Tako upamo, da bo naš kreditni sistem ozdravel vsaj do onega časa, ko bo vlada apelirala na naš denarni in kapitalni trg za novo posojilo 4 milijard.

Pretekli mesec je dne 1. aprila sto-

pil v veljavo finančni zakon, ki vsebuje tudi pooblastilo kr. vladi za najetje posojila 4 milijard dinarjev, ki bo služilo v tele svrhe: 1.500 milij. za gradbo novih železniških prog, 1.500 za potrebe državne obrambe, 500 milij. din za dograditev važnih državnih cest, 250 milij. din za zgradbo javnih poslopij in 250 milij. din za melioracijska dela. Novo posojilo bo neslo 6%, ni pa še določen emisijski tečaj kakor tudi ne podrobnosti. Izšla je pa že uredba o tem posojilu, ki daje nova pooblastila finančnemu ministru za razpis tega posojila. Po naših informacijah bo posojilo razpisano v več tranšah in bo znašala prva tranša 600—700 milij. din, emitirana pa bo v jeseni.

Kdo bo podpisal novo posojilo?

Novo posojilo bodo gotovo podpisali v prvi vrsti državni denarni zavodi, ki imajo stalno znaten dotok vlog ter so že doslej služili za finansiranje državnih potreb. To sta Poštna hranilnica in Državna hipotekarna banka. Nadalje bodo podpisovale novo posojilo ustanove socialnega zavarovanja, ki morajo po svojih statutih kupiti vsako leto gotove zneske državnih papirjev. Zlasti bodo tu prihajali v poštev novi pokojninski zavodi v državi, kateri so bili osnovani za razširjeno pokojninsko zavarovanje nameščencev na vso državo v Beogradu, Zagrebu in Sarajevu. Če računamo, da ima ljubljanski zavod okoli 30 milijonov din stalnih letnih dohodkov na premijah, moremo izračunati, da bodo vsi zavodi v državi dobili letno nad 100 milij. din premij. Od tega bodo morali največji del naložiti v državne papirje, kakor se to dogaja tudi v drugih državah. Tako lahko pri teh zavodih v teku enega leta že računamo z zneskom 100 milij. din. Nadalje se pripravlja uredba o vlaganju zakonitih rezerv v državne papirje. To velja zlasti za zavarovalnice in delniške družbe. Od tega je mogoče pričakovati tudi znatne zneske za vpis novega posojila. Če pregledamo že vrste teh interesentov, potem vidimo, da je uspeh posojila zasiguran in da bo le manjši del odpadel na zasebnike.

Ob tej priliki bi bilo za državo tudi dobro urediti vprašanje predvojnih avstroogrskih državnih in deželnih papirjev, ki se ne izplačujejo že od leta 1918. sem. Samo regulativne hranilnice v Sloveniji imajo teh papirjev za okoli 87 milijonov predvojnih kron in bi se dovolil vpis novega posojila za primeren znesek v gotovini, obenem s temi papirji.

Za Slovenijo je posebno važno, da vemo, kakšen bo investicijski program za to posojilo. Navdaja nas nada, da se bo tudi cestno in železniško vprašanje v Sloveniji premaknilo naprej, ker se najvišji faktorji v državi z Nj. Vis. knezom namestnikom Pavlom in predsednikom vlade g. dr. Milanom Stojadinovičem zavzemajo in zanimajo za to. Slovenija je važna tujskoprometna dežela in obmejna pokrajina in potrebuje dobre ceste za dotok tujcev, ki bodo prinesli nov denar in deželo in tako postali vir blagostanja za naše kraje, kjer ni mogoče razen dveh industrij — tujskega prometa in prometa industrije v ožjem smislu — služiti toliko, da bi se preživljal naš narod dobro in si ohranil svoj razmera visoki kulturni nivo.

BESEDILA NAPISOV O PREPOVEDI POBIRANJA PROSTOVOLJNE NAPIITNINE V RAZNIH JEZIKIH

S 1. majem je stopila v veljavo v nekaterih krajih, restavracijah, hotelih in pensionih uredba o postrežnem osebju, ki smo jo objavili v zadnji številki našega lista. V prizadetih obratih morajo biti izvešeni napisi, da je napitnina vračunana v računu in da je postrežno osebje ne sme sprejemati od gostov. Ker je bila na zadnjem sestanku zainteresirancev odklonjena skupna nabava napisnih tablic po zvezni upravi, objavljamo tem potom za naznačene obrate potrebne napise v raznih jezikih.

Slovensko: »Napitnina je zaračunana v računu in je osebje ne sme sprejemati neposredno od gostov«.

Srbohrvaško: »Nagrada za pomočno osebje uračunata je u računu i zabranjeno je, da je pomočno osebje prima neposredno od gosta«.

Češko: »Zpropitné je zahrnuto v úctě a personálu není dovoleno přijímati je přímo od hostů«.

Nemško: »Das Trinkgeld ist für Bedienstete in Rechnung eingetragen. Es ist verboten das Trinkgeld unmittelbar von den Gästen in Empfang zu nehmen«.

Francosko: »Le pourboire est compris dans la note; le personnel est obligé d'en refuser toute offre immédiate«.

Angleško: »Service is included in the bill; the attendants are not allowed to accept tips from the guests«.

Madžarsko: »A borraivaló a számlában bennfoglaltatik. A szemelyzet külön borraivalót a vendégtől nem fogadhat el«.

VAZNI ZAKLJUČKI MEDNARODNE HOTELIRSKÉ ZVEZE V BADEN - BADNU

Glavna skupščina Mednarodne hotelirske zveze se je vršila letos dne 24. in 28. aprila v Baden - Badnu, kjer so bili sprejeti važni zaključki. Skupščina priporoča novo razvrstitev poletnih počitnic, poostreitev boja proti hrupu, gotove olajšave v potniškem prometu, predvsem ukinitve vizuma, z olajšanjem kontrole potnih listov in carine in poenostavitve policijskih predpisov o prijavljanju tujcev. Istotako se mora urediti oddaja privatnih sob z mednarodno zakonodajo. Izvršni komite navedene Mednarodne hotelirske zveze izjavlja s posebnim povdankom, da se bo na škodo tujskega prometa zmanjšala kakovost hotelske industrije, če se vzporeja delovni čas v hotelskih obratih sistematično z delovnim časom v industrijskih podjetjih. Istotako se izjavlja proti predlogu Mednarodnega pravnega instituta v Rimu, s katerim naj bi se uredilo jamstvo

gostinskega podjetnika za imovino v njegovem obratu se nahajajočega gosta. Za novega predsednika Mednarodne hotelirske zveze je bil izvoljen g. Fric Gabler, poznani hotelir iz Heidelberga, ki je imel tudi predavanje pod naslovom: »Novi cilji Mednarodne hotelirske zveze«.

KAKO SE MORA 3% KALO ODBIJATI PRI PLAČEVANJU BANOVINSKE TROŠARINE?

Zopet smo dobili sporočilo, da odbije neki oddelek finančne kontrole 3% kalo samo tedaj, če se banovinska trošarina plača 24 ur po vkletenju vina. To postopanje je nepravilno, ker banska uprava svojega tolmačenja ni spremenila. Kalo se tedaj odbije takoj, kakor hitro se pravočasno prijavi vkleteno zalogo vina. Vsak drug postopek finančnih organov je nepravilen in samovoljen, vsled česar je treba takoj sporočiti poedine slučaje zvezni pisarni.

OBROČNO PLAČEVANJE TROŠARINE

Kljub danim pojasnilom kr. banske uprave poedinim oddelkom finančne kontrole zahtevajo nekateri organi, da se mora takoj pričeti s plačevanjem obrokov, ki so dovoljeni na pr. pri naknadnem vkletenju vinske zaloge in čeprav še niso potekli obroki prvega obročnega dovolila. Kr. banska uprava nam pojasnjuje, da se prvi obrok naknadno dovoljene ugodnosti prične plačevati šele z iztekom zadnjega obroka prvo dovoljenega obročnega plačevanja. V pojasnilo naj navedemo konkretni primer:

Gostilničar N. N. je zaprosil 1. februarja za obročno odplačevanje banovinske trošarine od 30 hl vkletenega vina. Banska uprava mu je dovolila 5 mesečno obročno odplačevanje. Gostilničar pa si je 1. marca ponovno nabavil 20 hl vina, ter istotako zaprosil za obročno plačevanje od te naknadno vkletene vinske zaloge. Kr. banska uprava mu je za drugo zalogo dovolila 4 mesečne obroke. Gostilničar N. N. začne plačevati zadnje dovoljene 4 mesečne obroke šele po izteku 5. na prvo prošnjo dovoljenega plačilnega obroka. Tako bi n. pr. gostilničar začel plačevati naknadno dovoljene 4 mesečne obroke počenši šele s 1. aprilom. Menda je sedaj vsakemu gostilničarju jasno in je vsako drugo tolmačenje nepravilno. Banska uprava pa želi, da se v prošnji za obročno odplačevanje naknadno vkletene vinske zaloge izrecno pripomni, kdaj poteče zadnji obrok prvega plačilnega obročnega plačevanja. Naravno je tudi, da se morajo dovoljeni obroki točno in najkasneje ob določenem terminu plačati, ker se sicer od vzame ugodnost in se zahteva takojšnje plačilo zapadlih obrokov.

PAZITE NA TROŠARINSKE PREDPISE!

Prosimo vas, da pazite točno na trošarinske predpise, ki so objavljeni v pravilniku za pobiranje banovinske trošarine in katerega je dobil kot posebno prilogo v »Gostilničarskem vestniku« sleherni točilec.

VINOGRADNIŠKO DRUŠTVO V MARIBORU

Na zadnjem občnem zboru tega društva se je sklenilo zahtevati odstranitev šmarnice iz vinogradniških nasadov. Istotako se bo priporočala dovolitev konzuma izabele za lastno gospodinjstvo.

Ta zahteva vinogradniških interesentov, ki so bili merodajni činitelji pri sestavi zakona o vinu je jako zanimiva. Dočim priporočajo prepustitev izabele za uporabo v lastnem gospodinjstvu, zanikajo potrebo, da bi se izabela lahko točila tudi v gostilniških obratih. Koliko nezadovoljstva vzbuja prepoved točenja izabele v gostilnah Savinjske doline, je gotovo znano merodajnim krogom. Kmečko prebivalstvo se nikakor neče odvaditi konzuma izabele, ki jo smatra posebno poleti za jako osvežujočo pijačo, zato se tudi nasadi z izabelo stalno množijo. Tako smo prišli do tega, da jo posestniki proizvajajo, sami konzumirajo in jo tudi dalje prodajajo, dočim jo isto prebivalstvo ne sme piti v gostilniških lokalih. Zaradi tega je upravičena naša zahteva, da se prepusti točenje izabele, ki se ne more primerjati s pravim šmarničnim vinom, tudi po gostilnah, ali pa se jo naj popolnoma iztrebi. Prepoved prodaje izabele po točilnicah in istočasno dovolilo, da jo sme prebivalstvo konzumirati, če ne kupi izabele v gostilnah, je nepravilna.

Jubileji

HERMAN POSTL 75-LETNIK

V sredo dne 20. aprila je obhajal v krogu svojih prijateljev 75-letnico svojega rojstva in 45 letnico samostojnega vodstva gostinske obrti splošno znani in priljubljeni restavrater g. Postl Herman iz Bistrice nad Mariborom, še ves čil in veder, kakor bi svojih let niti ne občutil, ter neumorni pobornik za napredek in procvit gostinstva.

Jubilant je po rodu iz Brežic, svojo življenjsko eksistenco pa si je ustvaril v Gradcu, kjer je kot gostilničar bil 32 let in kjer je zavzemal v tam. strokovnih organizacijah ugledno mesto. Iz Gradca se ga spominjajo posebno slovenski predvojni študenti, katere je privlačevala v njegov lokal njegova slovenska gostoljubnost, dobra kapljica in postrežba. Bil je tudi navdušen pevec in član številnih pevskih društev, kar je ostal še do svoje pozne starosti. V težkih vojnih časih ga najde-

mo že v Bistrici, ko je v tedanjih nevarnih časih marsikomu pomagal. Trud njegovega dela je tudi postajališče v Blanci, občina Bistrica pri Limbušu pa ga je za njegova prizadevanja imenovala za svojega častnega člana. V vrstah gostilničarjev zavzema ugledno mesto kot eden najstarejših in preizkušenih svetovalcev, na prvem kongresu gostilničarjev v Zagrebu l. 1928. pa je bil izvoljen kot predsednik, kar dokazuje njegovo priljubljenost in sposobnost. Stevilnim čestitkam njegovih prijateljev se pridružujemo tudi mi z željo: še na mnoga leta!

Novi grobovi

REMIC MARTINA NI VEČ!

Pred dobrim mesecem nas je nenadoma zapustil naš tovariš gostilničar Remic Martin p. d. Rojten iz Smartnega ob Dretih. V najlepši moški dobi v starosti 45 let, ga je božja previdnost poklicala k sebi.

Kako priljubljen je bil pokojni pri

Kletarstvo

Vprašanja in odgovori

Vprašanje K. K. v P. Kako postopati z letošnjim vinom, ki ima v mnogih primerih duh in okus po gnilobi, po plesnobi, ki je grenko, ki rjavi itd.?

Odgovor: Letošnja trgatega pa tudi poznejše negovanje vina je zahtevalo mnogo strokovnega znanja in sodobne tehnike v kletarstvu. Ker je bilo jesensko vreme skrajno neugodno, ker je grozdje slabo dozorevalo in je vrhutega po večini tudi zelo gnilo, je bil že pri napravi vina samega potreben preventiven postopek. Takoj uvodoma moram omeniti in storim to tudi za bodoče, da se tudi iz gnilega grozdja da napraviti prav dobro vino, včasih lahko še boljše kakor iz zdravega grozdja, ker baš gnilo grozdje najprej gni. Mošte iz gnilega grozdja treba razsluziti, to je: gnilo grozdje se takoj iztisne in mošt potoci v jako močno zažveplan (3 azbestne žveplene trščice na 1 hl) sod do vrha in se pusti v sodu 1—2 dni. Obilica žveplovega dvokisa (dima) umori v moštu vse škodljive mikroorganizme (glivice, bakterije, encime), ki se zamorjeni, vsedejo kmalu na dno sode in je tak mošt po 1—2 dni kristalno čist, na dnu sode pa se nabere obilica blata. Po 24—48 urah ločimo mošt s pretakanjem od tega blata in sicer tako, da ga čim najboljše prezračimo in potočimo v

drug, čist nezažveplan sod do približno devet desetih, kjer mu dodamo čisto gojene vinske kvasnice ali nekaj litrov burno kipečega mošta iz zdravega grozdja ter postavimo na sod tudi kipelno veho. Kmalu začne mošt na lahno kipeči. Po končanem kipenju se tako vino nekaj ranje, to je začetkom decembra ali že koncem novembra prvič pretaka.

Tak je tedaj, oziroma bi moral biti postopek pri napravi vina iz letos večinoma gnilega grozdja. Kdor ni delal tako, ta ima sedaj z vinom mnogo nevolje, kajti taka vina so predvsem nestanovitna, se nerada čistijo, imajo nečisti okus, rada rjavijo in imajo dostikrat kaj neugoden okus po plesnobi, gnilobi ali tudi grenijo. Če vina samo rjavijo, tedaj se to da še popraviti na način, da porjavela vina ranje, to je že začetkom decembra prvič pretakamo in sicer tako, da pridejo z zrakom čim najmanje v dotiko in jih vrhutega močno zažveplamo, to je da zažgemo na 1 hektoliter vina 1 azb. žvepl. trščico. Če vino pozneje še rjavi, mu dodamo na 1 hl 5—10 gramov kalijevega metabisulfitu, ki se dobi pri Kmetijski družbi ali v drogeriji.

Če pa ima vino duh in okus po plesnobi, gnilobi grozdja itd., tedaj je pa kaj težko, tako vino docela popraviti, k večjemu moremo to neprijetno in skorajda nepopravljivo napako le nekaj omiliti. Predvsem treba tako vino že začetkom decembra meseca pretočiti v do-

bro zažveplan sod. Po 2—3 tednih, ko se je vino po pretakanju kolikor toliko ustanovilo in umirilo in če je popolnoma povrelo, dodamo vinu 5—25 gramov eponita (dobi se pri Kmet. družbi ali v drogeriji) na hl; katero količino eponita se doda vinu, naj poprej pokaže poskus v malem. Eponitirano vino v sodu skozi 6 dni vsak dan vsaj enkrat temeljito premešamo, na kar mu dodamo 5—8 gramov tanina (čreslovine), čez 5 dni pozneje pa 12—15 gramov želatine. Čez 2—3 tedne po želatiniranju pretočimo vino v zmerno zažveplan sod (na 3 hl 1 azb. žvepl. trščico). Nadejati se je, da bo vino sedaj več ali manj izgubilo svoj neprijeten okus po gnilobi in plesnobi grozdja; docela pa ne v vsakem slučaju.

Kakor vidite, je tako popravljanje, zdravljenje vina dokaj komplicirano in zahteva precej prakse, strokovne izvežbanosti. Prebirajte strokovne knjige, kakor n. pr. »Vinski zakon in kletarski vedež« od Andreja Žmavca, ravnatelja vin. šole v pok. v Mariboru (Smetanova ul.), v kateri knjigi najdete poleg vinskega zakona in pravilnika k temu zakonu vse podrobnosti ravnanja z vinom in razne manipulacije z vinom točno in poljudno opisane. Bodite tudi v stiku s kakim najbližjim vinarškim strokovnjakom, ki vam more mnogo pomagati.

Vprašanje R. A. v D. Imam sadjevec, ki je mešanica mošta iz jabolk, največ

pa iz hrušk. Je sicer lepe rumene barve, toda če stoji na mizi kake pol ure, tedaj postane črn. Kaj je vzrok počrnenju sadjevca in kako je mogoče počrnel sadjevec popraviti?

Odgovor: Počrnenje sadjevca pa tudi vina je napaka, ki je pri nas precej razširjena. Ta napaka v sadjevcu ali v vinu nastane tako, da se železov oksid spaja s taninom (čreslovino) v takozvani železov tanat, to je črnilo. Stopnja počrnelosti je različna; odvisna je od množine nastalega črnila. Vaš sadjevec je v sodu lepo rumen, ker je železo v njem še v obliki oksidula ali podoksida, ki ne daje s čreslovino črne spojine. Ko pa pride sadjevec v dotiko z zrakom, se navzame zračnega kisika; tedaj se železov podokis v njem pretvori v železov oksid, ki se veže s čreslovino v črnilo. Železo pride v sadjevec ali v vino največkrat z nesnago ali z nečistim železnim orodjem. Možno je tudi, da sega v notranjost sode kak žebel ali železni vijak pri vratcih. Večja množina tanina pa je prišla v vino s sokom iz hrušk. V manj izrazitih slučajih počrnenja zadostuje, da zrežete (zmešate) Vaš sadjevec, ki se nagiba k počrnenju ali je že počrnel, s kakim kislim sadjevcem v izvestnem razmerju, ali pa da dodate sadjevcu na vsak hektoliter 50—100 gramov vinske kisline, ki jo dobite v drogeriji. V kakem razmerju se naj reže Vaš sadjevec s kislejšim sadjevcem, ali koliko vinske kisline

vseh domačinih kakor tudi širom Savinjske doline, je v dokaz njegov pogreb. Ogromna množica gasilstva, kot stanovskih in drugih tovarišev, ga je spremilo na zadnji poti. Pristrane poslovilne besede govornikov ob grobu, so povedale dovolj, kaj so Smarčani z njim izgubili. Bil je tudi član združenja v Gornjem gradu ter več let njega odbornik. Zavedal se je svoje dolžnosti kot gostilničar, zato smo ga vsi prav radi videli v svoji sredini.

Naj mu bo lahka domača zemljica!

Raznoterosti

Poučno potovanje. Nameravano poučno potovanje v Nemčijo se preloži na jesen. Program tega izleta bo objavljen v eni izmed prihodnjih števil.

Prijave za prevzem gostinskih obratov. Pogosto se obračajo na zvezno pisarno razne osebe, ki žele oddati dobrim, vestnim in poštenim gostilničarjem, gostilničarkam, hotelirjem svoje obrate v najem. Zato pozivamo vse člane, ki žele menjati podjetja ali kupiti gostinske objekte, da prijavijo zvezni pisarni svoje naslove. Zvezna pisarna bo vodila seznam takih interesentov ter dala naslove na razpolago osebam, ki iščejo najemnike ali pa želijo prodati svoja poslopja. Prijavam je priložiti za odškodnino 6 din v znamkah po 1.50 din.

Konferenca za ureditev cestnega omrežja na Bledu. Ob priliki bivanja ministrskega predsednika g. dr. Stojadinovića na Bledu se je pod njegovim predstvom v navzočnosti bana drav. banov. g. dr. Natlačena in banov. referentov, vršila konferenca za ureditev naših cest. Kakor čujemo se bo del 4 milijardnega notranjega posojila uporabil za gradnjo modernega cestnega omrežja. Dela na naših cestah si je ogledal tudi gradbeni minister g. Stošević, ki se je ravnokar s svojimi strokovnimi referenti vrnil iz poučnega potovanja po Italiji, Švici in Nemčiji. Dolgo časa je tudi konferiral na banski upravi in obljubil, da se bo delo na cestah poživelo.

Porast zadrugarstva v Sloveniji. V letu 1937. je naraslo število novoustanovljenih zadrug za 60. Med drugimi so se ustanovile tudi 3 vinarske zadrug, dočim je v likvidacijo stopilo 23 zadrug, med njimi ena vinarska in ena konzumna zadruga. »Narodni gospodar« povdarja, da je prenehala depresija za ustanavljanje novih zadrug. Vidimo!

Pred otvoritvijo hotelirske šole v Beogradu. Na zadnjem zborovanju beograjskih gostilničarjev se je mnogo govorilo tudi o fondu strokovne šole na značnega združenja. Iz tega fonda se je zgradila že davno ponosna palača, ki je namenjena hotelirski šoli v svrhu moderniziranja gostinstva. V njej

naj bi se vzgajali in dopolnjevali v izobrazbi sinovi gostinskih podjetnikov, ki imajo namen posvetiti se tej stroki. Kljub vsem predpogojem šola ni mogla začeti s poukom, ker je bil fond pod posebno od združenja ločeno upravo. Sedaj pa je združenje vzelo ta fond v svoje roke in obeta otvoritev šole že v prihodnjem šolskem letu.

Težkoče gostinskih podjetnikov v Beogradu. Iz poročila predsednika beograjskega združenja, ki je istočasno podpredsednik Državne zveze. posnemamo, da se morajo naši tovariši v Beogradu boriti z istimi težavami, kakor mi v dravski banovini. Predvsem imajo mnogo opravka z izkuhanjem v okviru hišnega dela. Sušmarstvu prednjačijo trgovci, ki prodajajo alkoholne pijače in peki, ki kuhajo kavo, čaj in strežejo sedečim gostom. Razne kleti so se enostavno pretvorile v krčme, ljudske kuhinje prodajajo alkoholne pijače in stavijo svojim gostom tudi karte in biljarde na razpolago. V buffeti se igrajo karte in svira godba. Privatne osebe pa izdajajo potnikom sobe. Kakor vidimo, je v Beogradu, v središču najvišjih upravnih oblasti, ki izdajajo in sestavljajo zakone, predpise, odredbe, denarne in zaporne kazni in kjer je tudi znamenita Glavnica, tudi središče sušmarstva in sploh vsakovrstnega nezakonitega dela. Kljub številni žandarmeriji, policiji in celi armadi detektivov, se pred nosom najvišjih upravnih uradnikov dogaja to, kar se po zakonu ne bi smelo in kar bi moralo biti že davno zatrto. Menda bo potem lažje razumljivo zakaj je tudi v drugih banovinah prilično slično, če se take stvari dogajajo celo v srcu države.

Povečanje gostinskih obratov v Banatu. Na področju Banata je 1300 gostinskih obratov ter se je njihovo število v enem letu povečalo za 119. V tem številu prednjačijo krčme, ter jih je 872. Opažamo tedaj isti pojav kakor pri nas, da se pospešuje v Banatu otvarjanje krčem, ki so vezane z zelo majhno režijo in da se istočasno zapirajo večji gostinski obrati, kakor n. pr. restavracije in gostilne, ki so za tujski promet najbolj potrebne.

Odredba o kolesnih platiščih. Ministrstvo za zgradbe je izdalo ravnokar opozorilo, da se je podaljšal rok za izmenjavo platišč na tovornih vozilih do 1. aprila 1939. Ministrstvo pristavlja, da se ta rok nikakor ne bo več podaljšal, zato zahtevajte od kolarjev in kovačev, da bodo izdelovali predpisana platišča, ker bo njih uporaba po 1. aprilu 1939 prepovedana.

Spomladanski velesej v Ljubljani. Na XVIII. mednarodnem velesejmu v Ljubljani, ki se bo vršil od 4. do 13. junija 1938 bo razstavila svoje predmete strojna in kovinska industrija, radio in elektrotehnika, lesna industrija, tekstilna industrija, krznarstvo, papirna

primerno. Ker sadja letos nismo imeli, da bi si napravil jabolčni kis, pa bi sedaj rad to kislino vodo predelal v kis. Prosim Vas za prijazen nasvet, kako se brez kakih posebnih naprav in posod, manjša množina vina predela v dober vinski kis?

Sto litrov Vašega po naravi že kislega vina lahko predelate v kis sproti v manjših množinah, kolikor ga pač potrebujete. V ta namen uporabite večjo stekleno ali lončeno posodo s širokim vratom. Vanjo nalijte nekoliko tega vina, ki ste ga poprej malo segreli. Vanj vlijte nekoliko dobrega naravnega vinskega kisa, da spravite z njim v vino očetne bakterije. Posodo pokrijte z redkim platnom in jo postavite na toplem prostoru, mogoče v bližini peči. Cez nekaj časa se bo napravila na površju tekočina očetna kožica, pod katero se bo vino skisalo. Ko bo tekočina dovolj kisla, dolijte polagoma zopet nekoliko vina, ne da bi kožico preveč poškodovali. Cez nekoliko časa boste imeli dovoljno količino kisa za uporabo. Kis, katerega potrebujete, odzimate z gumijevo cevjo. Kolikor kisa odzimate, toliko vina zopet nalijete v posodo. To odzemanje kisa in dolivanje vina ponavljajte, dokler zaloga traja.

NADALJEVANJE ČLANKA

»Hotelirska šola v Mariboru« smo morali v sedanji številki zaradi pomanjkanja prostora izpustiti.

industrija, kemična industrija, živilska industrija, stavarstvo itd. Posebne razstave pa bodo: Oficielna razstava Francije, razstava »Cesta«, razstava tobačnih izdelkov, razstava avtomobilov, motornih koles, pohištva, stanovanjske opreme in ženske domače obrti. Na jugoslovenskih železnicah imajo obiskovalci velesejma brezplačen povratek.

Avstrija največje nemško področje za vinarstvo. Čeprav tvori priključena Avstrija komaj eno petino področja nemške države, znaša njena udeležba pri vinogradništvu 45%. S priključitvijo Avstrije je Nemčija postala torej srednjevelika vinorodna dežela. Vinogradniška površina v Nemčiji znaša 73.000 ha, dočim je Avstrija imela v letu 1934. 32.642 ha ter pridelala 1.015.328 hl vina. Ozirajoč se na velikost vinogradniške površine je bil donos vina na 1 ha v Avstriji v primeru z donosom v Nemčiji jako neugoden. Vsled propasti srednjega sloja se je tudi uporaba vina v Avstriji od leta do leta zniževala. V letu 1931. je popil povprečno vsak Avstrijec 20 litrov vina, leta 1935. pa komaj 15 litrov vina. S priključitvijo Avstrije se obeta avstrijskemu vinogradništvu boljša bodočnost, ker bo nemški trg sam lahko prevzel vsa avstrijsko produkcijo vina.

Dolenjska, štajerska, dalmatinska in druga

V I N A

odličnih kakovosti pri
Centralni vinarni d. d.
Ljubljana

Frankopanska ul. 11. Telefon 25-73

Razglasi

Sresko načelstvo v Logateu razglašajo sreskega sodišča v Ložu z dne 24. februarja 1938., da je Poroku Antonu, roj. 19. maja 1886, stanujočemu v Babnem polju, prepovedano zahajati v krčme do 28. februarja 1939.

Iz organizacij

Poročila občnih zborov priobčujemo po vrstnem redu in po razpoložljivosti prostora.

Združenje v Prevaljah. Pod predstvom g. Rozmana se je vršila v njegovih prostorih dne 24. januarja 1938. dopoldan redna letna skupščina tega združenja. Udeležba je bila jako dobra. G. predsednik Rozman omenja v svojem poročilu, da je gostilničarstvo s pomočjo zvezne organizacije doseglo lepe uspehe ter se ji na tem mestu iskreno zahvaljuje. Med letom so nastale precejšnje spremembe v članstvu. Zadruga uprava je imela mnogo opravka z različnimi intervencijami in pritožbami ter povdarja, da so vse oblasti šle temu združenju na roke. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen dosedanji predsednik g. Rozman Alojzij za predsednika, za podpredsednika g. Rifl Josip, v upravo pa gg. Vogel Ivan, Knez Franc, Senica Marija, Stopar Rudolf, Vaukan Franc, Ring Peter, Lečnik Franjo, Pernat Anton, Wolf Ana, Ziegler Josip, Premrou Miro-

Gostilničarji, restavraterji, slaščičarji, mesarji, industrije!
„WITT“ hladilni stroji
že nad 40 let v obratu, za vse vrste in za vse kapacitete do 1 milijon kalorij. Večletno jamstvo! Zahtevajte ponudbe! Zastopstvo: „Specia“, trg. kom. dr., Ljubljana
Mestni trg, 5/II.

slav, Sgerm Rudolf, Kovač Peter, Krivec Ivan, Puhr Henrik, Hribnik Amalija, Meršnik N., Seidenader Ivan, Janesch Franc, Šiker Rudolf in Bruderman Alojz. V nadzorstveni odbor gg. Osojnik F., Nabernik E., in Čop Pavel. Obračun iz leta 1937. izkazuje pri dohodkih 18.200 din in istotoliko pri izdatkih. Združenje si je namreč nabavilo pisalni stroj. Proračun pa predvideva pri dohodkih in izdatkih 15.480 din. Proračun in obračun sta bila soglasno odobrena. Zvezni ravnatelj je podal svoje poročilo o delovanju zvezne organizacije, nakar se je razvila debata posebno o vedno večjem sušmaranju s točenjem alkoholnih pijač po trgovinah ter se zahteva sprememba teh predpisov. Nato se je zaključil občni zbor.

Združenje v Žirih je imelo dne 31. januarja 1938 svojo letno skupščino v prostorih gostilne g. predsednika Gostiše Alojzija. Podpredsednik zadruga g. Vinko Demšar se je v izbranih besedah spomnil prerano umrlega predsednika g. Ivana Lengerja, katerega spomin so navzoči počastili s tem, da so mu zaklicali trikratni »Slava«. Iz tajniškega poročila posnemamo, da sta se preteklo leto vršili dve odborniški seji. Blagajniško poročilo pa navaja pri dohodkih 969 din, pri izdatkih pa 832.50 din. Navzoči ravnatelj g. Peteln je poročal o delovanju zveze, g. svetnik Škrlič Ivan pa je navzoče pozdravil v imenu Zbornice za TOI.

Združenje Zagorje ob Savi je imelo dne 5. februarja občni zbor v gostilni g. Renčofa, katerega je vodil g. predsednik Drnovšek Ivan. Navzoča sta bila g. zborniški svetnik Šribar Vojko ter zvezni ravnatelj g. Peteln. Zelo obširno je bilo poročilo g. predsednika odnosno g. tajnika, ki je zajelo vse delo zadruga uprave v preteklem poslovnem letu. Posebno se je povdarilo, da se je odbor izrekel proti obveznemu zavarovanju za primer bolezni onemoglosti in starosti, ker ne more plačilnih obrovkov podelski gostilničar pri svojem skromnem zaslužku plačevati. Obračun izkazuje pri dohodkih 8.636 din pri izdatkih pa 3.830.25 din, tako da znaša premoženje 14.703.15 din. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika g. Drnovšek Ivan, za podpredsednika g. Ašič Anton, v odbor pa gg. Renčof Franc, Košenina Miha, Drnovšek Martin, Rahac Leon, Kos Jaka. Za preglednike računov Hrastelj in Weinberger. Za namestnike odbornikov pa gg. Puh Jože in Karbac Rudolf. Proračun je bil sprejet v isti višini, kakor preteklo leto. Zvezni ravnatelj je nato obrazložil vsebino novega trošarinskega pravilnika ter pri tem posebno povdaril ugodne in slabe strani trošarinskih predpisov. Dotaknil se je tudi ostalih gostilničarskih zadev, nakar je dajal vestranska pojasnila. Nato je g. predsednik zaključil zborovanje.

P i v o v a r n a

Jos. Tscheligi v Mariboru

Koroška c. 2 - Telefon 2335

priporoča svoje izborni

**PIVO NAJBOLJŠE
KVALITETE**

je najbolje dodati temu sadjevcu, pa Vam najbolje pokaže poprej poizkus v malem. Če pa en ali drugi način popravljanja sadjevca ne bi pomagal ali zadostoval, tedaj ga pretočite in prezračite, da postane črn. Kakih 8 do 10 dni nato čistite sadjevec z želatino (okrog 10—12 gramov na 1 hl) ob predhodnem dodatku tanina (okrog 3—6 gramov na 1 hl). Tudi tu je potrebno, napraviti najprej poizkus v malem. Če se sadjevec po prvem čiščenju še ne bi zboljšal, je tako čiščenje po 3 do 4 tednih ponoviti.

Pripominjati pa moramo, da naši ljudje večkrat zamenjujejo počrnenje sadjevca ali vina z rjavenjem. Rjavenje povzroča neko kvasilo »oksidaza«, ki okisa brezbarvne vinske in moštne sestavine, da postanejo rjave in neraztopne. Tak sadjevec ali vino na zraku najprvo potemni, pozneje pa porjavi. Poleg tega se navadno tudi močno zgosti ter izloča rjav kalež; dobi tudi čuden, neprijeten okus. Včasih se v 2 do 3 dneh pokažejo na površini vijoličasti mastni madeži. Sadjevec, ki rjavi, zdravite z dodatkom 5 do 10 do 15 gramov kalijevega metabisulfitu. Sicer smo se o rjavenju vina že dosti razpisali in je zdravljenje porjavlega sadjevca slično porjavlemu vinu.

Vprašanje F. T. iz D. Na brajda sem pridelal okrog 100 litrov vina, ki je jako kislo. Radi tega ni sposoben za točenje, niti za brizganec bi ne bilo

Združenje v Dol. Lendavi je zborovalo dne 22. februarja 1938 v prostorih g. Horvat Matije. Pri zborovanju sta bila navzoča g. Geza Vezer in g. Peternel Mirko, sreski kmetijski referent. Uvodoma se je g. predsednik spomnil umrlih članov in sicer gg. Vogel Terezije in Salika Stefana, katerim so navzoči zaklicali trikratni »Slava«. Tajniško poročilo omenja, da je imela uprava v preteklem letu najmanj 5 sej in da šteje združenje 45 članov, 4 pomočnike in 5 vajencev. Združenje je ovadilo 25 šušmarjev in so bili vsi razen enega obšutno kaznovani. Na tem zborovanju se je posebno povdarjala potreba, da se članstvo zanima za davčna vprašanja. Blagajnik je poročal, da je imelo združenje 13.526.69 din dohodkov in 10.735.94 din izdatkov. Proračun pa izkazuje 13.289.75 din dohodkov in 12.843 din izdatkov. Navzoči zborniški svetnik g. Geza Vezer je obširno poročal tudi v zastopstvu zveze zvezino delovanje. Na koncu občnega zbora je g. kmetijski referent inž. Peternel Mirko dal nasvete iz kletarstva, nakar se je občni zbor zaključil.

Združenje v Slov. Konjicah. Pod predstvom g. Brudermana Leopolda, se je dne 6. marca ob obilni udeležbi vršil občni zbor združenja v Slov. Konjicah. Navzoča sta bila od strani zveze zvezni ravatelj, Zbornico pa je zastopal g.

SLAMICE

(Halme)

pap. servijete, zobotrebce,
jedilno orodje i. t. d.

nudi zelo ugodno

Drago Rosina
Maribor

Celjska posojilnica d. d. v Celju

JE NAJSTAREJŠI NARODNI DENARNI ZAVOD V CELJU

Vse hranilne vloge,
vložene pri

CELJSKI POSOJILNICI D. D. V CELJU

so varno naložene, se ugodno obrestujejo in se izplačujejo točno v gotovini
DENAR, NALOŽEN V DOMAČ DENARNI ZAVOD, DONAŠA KORISTI VSEMU NARODNEMU GOSPODARSTVU

NALAGAJTE SVOJE PRIHRANKE V

Celjski posojilnici d. d. v Celju - Narodni dom

svetnik Lebič Ignac. Iz obširnega in temeljitega predsedniškega poročila izhaja živahna borba, ki se je vodila v zaščito in dobrobit članstva. Združenje šteje 78 obratov, ki jih vodi 75 članov. Učencev je vpisanih 12, pomočnikov in poslovođij 30. Računski zaključek izkazuje 9.899.96 din dohodkov in 8.343.76 din izdatkov. Proračun pa predvideva 9.678 din dohodkov in istotoliko izdatkov. Letošnje leto so se vršile tudi volitve ter je bil ponovno in sicer soglasno izvoljen za predsednika g. Bruderman Leopold, za podpredsednika pa g. Sutter Maks. Ostali člani odbora pa so gg. Založnik Franc, Medved Ivanka, Mlakar Ivan, Kolarič Ivan, Ambrožič Martin. Za namestnike pa gg. Penič Ignac, Kračun Davorin, Pirih Konrad. V nadzorni odbor pa so bili izvoljeni gg. Senica Avgust, Sorman Avgust, Pavlič Ivan, namestnikom pa g. Goričan Franc.

Občni zbor je sklenil proti vsakemu rušenju dosedanjih gostinskih združenj potom novelacije obrtnega zakona. Na koncu so se razdelile okusno izdelane zvezine diplome gg. Brudermanu Leo-

podu, Založniku Francu, Sutter Maksu, Vidmarju Matiji, Kračunu Davorinu, Pirhu Konradu, Mlakarju Ivanu, Kolariču Ivanu, Ambrožu Martinu, Medved Ivanki in Lipuš Mariji. Predsednik je nato poučil članstvo še o davčnih napovedih in o event. pritožbah na reklamacijski odbor. S tem je bilo tudi zborovanje končano.

Občni zbor Združenja Lož se je vršil 8. marca na Bloški polici v prostorih g. Modica Franca, katerega se je udeležil tudi g. zbor. svetnik Skrlj Ivan iz Logatec. Navzočnost članstva je bila skoraj polnoštevilna, kar se mora posebno povdariti. Združenje šteje 57 članov, 37 pomočnikov in 14 vajencev. Gostilniški obrat so opustili 4, na novo pa so bile podeljene 3 koncesije. Iz tajniškega poročila je posneti, da je imelo združenje precej pisarniškega posla. Priredilo je tudi predavanje o pravilni prijavi pridobnine. Iz blagajniškega poročila pa je posneti, da so dohodki znašali 4.870.90 din, izdatki 4.978.17 din, tako da se je moral primanjkljaj od 107.27 din kriti iz rezerve. Proračun za leto 1937. je predvideval 7.000 din do-

hodkov in istotoliko izdatkov. Obračun in proračun sta bila soglasno sprejeta. Prihodnji občni zbor se bo vršil v Starem trgu.

Gostilničarji in gostilničarke, oklepajte se svojih gostilničarskih organizacij, ker le te vam pomagajo v sili!

Sadjevec

proda vsako množino

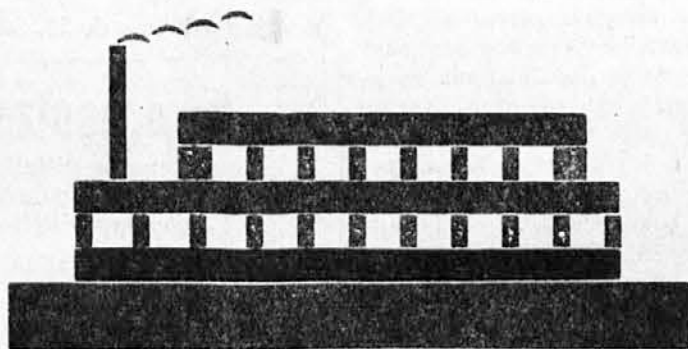
Resnik

Sv. Jurij ob Pesnici, Slov. gor.

2.500.- din

potrebujete, da zaslužite mesečno 1.000.— din doma. — Postranski za služek za gostilniško osobje. Lepo, lahko delo. — Dopisi:

„ANOS“ — Maribor, Orožnova 6

Delniška pivovarna „UNION“

== Ljubljana, Laško in Maribor ==

priporoča svoje prvovrstno dvojno marčno pivo, eksportni ležak in temno pivo, varjeno po bavar-skem sistemu „HERKULES“, „PORTER“ in „BOCK“ vsem cenj. gostilničarjem in gostom

Z odličnim spoštovanjem

Delniška pivovarna „UNION“

== Ljubljana, Laško in Maribor ==